

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	488
Land:	Gaza-Vestbredden
Kilde:	Migrationsverket
Titel:	Palestina, Säkerhetsläget i Gaza och gränsovergången i Rafah
Udgivet:	23. juni 2021
Optaget på baggrundsmaterialet:	1. december 2021

Palestina - Gaza

Säkerhetsläget, den humanitära situationen och
gränsövergången i Rafah

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning. Migrationsverkets system för landinformation, Lifos, fortsätter att vara den plats där rapporter publiceras.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Denna rapport är framtagen av Migrationsverket i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation](#) (2008). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets ståndpunkt i en viss fråga och Migrationsverket har inte för avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Landinformation: Palestina – Gaza: Säkerhetsläget, den humanitära situationen och gränsövergången i Rafah

2021-06-23, version 1.1

Rapporten är utgiven av Nationella operativa avdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys. Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, © Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2021.

Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehåll

1	Inledning	6
1.1	Tidigare versioner	6
1.2	Metod	6
1.3	Bakgrund om Gaza	7
2	Säkerhetsläget	8
2.1	Konfliktutvecklingen 2018–2020: March of Return	8
2.2	Våldseskalering 2021	11
2.2.1	Bakgrund: situationen i östra Jerusalem	11
2.2.2	Våldseskaleringen i Gaza	11
2.3	Typer av våldsincidenter	14
2.3.1	Raketbeskjutningar mot Israel från palestinska grupper	14
2.3.2	Israeliska luftangrepp	15
2.3.3	Israeliska beskjutningar i åtkomstbegränsade områden	15
2.4	Palestinska offer för konflikten	16
2.4.1	Palestinska konfliktrelaterade dödsfall i Gaza 2018 t.o.m. februari 2021	16
2.4.2	Palestinska konfliktrelaterade dödsfall under eskaleringen 2021	17
2.4.3	Palestinska skadade i Gaza 1 januari 2018 till april 2021	17
2.5	Israeliska offer i konflikten	18
2.5.1	Israeliska konfliktrelaterade dödsfall januari 2018 till mars 2021	18
2.5.2	Eskaleringen 2021	19
2.5.3	Israeliska skadade	19
2.5.4	Civila israeliska skadade	20
2.6	Konfliktaktörernas övergrepp mot civilbefolkningen	20
2.6.1	March of Return	20
2.6.2	Våldseskaleringen maj 2021	21
2.7	Analys och bedömning av säkerhetsläget	22
3	Gazas humanitära situation	24
3.1	Bakgrund	24
3.2	Gaza och covid-19	25
3.3	Humanitära konsekvenser av våldseskaleringen i maj 2021	26
3.3.1	Den humanitära situationen för barn	27
3.4	Analys och bedömning av den humanitära situationen	28
4	Gränsövergången i Rafah	30

4.1 Bakgrund om Rafah.....	30
4.2 Rafah 2020– 2021.....	31
4.3 Analys och bedömning av Rafah.....	33
Källförteckning.....	35
Elektroniska källor	35
Otryckta källor.....	44

1 Inledning

Denna rapport handlar främst om säkerhetsläget och den humanitära situationen i Gaza, men även om gränsövergången Rafah. Rapporten är skriven kort efter att den sista eskaleringen i maj avslutades med en vapenvila. Den rådande politiska instabiliteten i regionen medför att de humanitära och politiska konsekvenserna av eskaleringen och framtida utveckling är svåra att bedöma. Mot bakgrund av detta bör situationen fortsatt bevakas noga och aktuell landinformation inhämtas kontinuerligt.

Rapporten innehåller uppdaterad information om säkerhetsläget men överlappar delvis med Lifosrapporten, *Situationen i Palestina – Västbanken och Gaza* från 2019. Lifosrapporten kan med fördel läsas parallellt med denna rapport gällande både säkerhetssituationen och Rafah, inte minst för ytterligare detaljer om Rafahs in- och utreseprocedurer. Även gällande den humanitära situationen är Lifosrapporten mer utförlig och fortfarande aktuell eftersom situationen inte har förändrats nämnvärt, förutom vissa direkta försämringar som eskaleringen i maj resulterat i.

Informationen i denna rapport är framförallt hämtad från öppna källor men ett antal primärkällor har konsulterats genom intervjuer eller via epost.

Sverige erkände Palestina år 2014. När Palestina används i rapporten avser det Västbanken, östra Jerusalem inkluderat, samt Gaza. FN-organet OCHA, Human Rights Watch och Amnesty m.fl. använder istället begreppet "ockuperade palestinska området" varför detta begrepp kan förekomma i rapporten när det hänvisas till vad dessa organisationer säger.

1.1 Tidigare versioner

Tidigare version av denna rapport, 1.0, skrevs före eskaleringen i maj och har avställt i samband med publiceringen av aktuell rapport som utgör version 1.1, dock med ändrad titel.

Version	Titel	Datum	Lifos rapportnummer
1.0	Landinformation: Palestina – Säkerhetsläget i Gaza och gränsövergången i Rafah	2021-04-29	45490

1.2 Metod

I denna rapport har vi främst undersökt säkerhetssituationen i Gaza med fokus på faktorer av relevans för den rättsliga bedömningen av säkerhetsläget, som görs av Migrationsverkets rättsavdelning. Därför beskrivs konfliktutvecklingen, typer av konfliktrelaterade våldsincidenter, offer för konflikten inklusive antalet civila dödade och skadade i den mån uppgifter finns. Även konfliktaktörernas övergrepp mot civilbefolkningen beskrivs. Gaza utgör ett till ytan mycket begränsat område, varför konfliktens geografiska utbredning inte är relevant för rapporten.

Statistik avseende ovan nämnda faktorer utgör ofta viktig data för att bedöma konfliktens intensitet och påverkan på civilbefolkningen, men bör generellt hanteras med varsamhet. Migrationsanalys har hämtat uppgifter över konfliktoffer och incidenter från ett antal källor men främst från FN:s humanitära organ i det palestinska området, OCHA. OCHA:s data samlas in av organisationens fältarbetare och verifieras av minst två oberoende källor och bedöms därför som pålitlig. Undantaget är de israeliska skadorna där datan baseras på medierapportering.¹

1.3 Bakgrund om Gaza

Gaza är ett mycket tätbefolkat område med en befolkning på drygt 2 miljoner på en yta av 365 km², och med en av världens snabbast växande befolkningar.² Gaza styrs av den militanta islamistiska gruppen *Hamas*, till skillnad från Västbanken som styrs av den Fatah-ledda *Palestinska myndigheten* (PA). De båda palestinska rörelserna är i konflikt med varandra sedan Hamas tog makten i Gaza år 2007, trots flera försök till försoning.³

Israel drog sig tillbaka från Gaza år 2005 men de upprätthåller en blockad av det palestinska området. Det innebär att Israel kontrollerar alla land-, luft- och havsgränser förutom den i söder mot Egypten (*Rafah*), som kontrolleras av Egypten (dock i nära underrättelse- och säkerhetssamordning med Israel).⁴ De kontrollerar också in- och utförsel av personer och varor såsom sjukvårdsmaterial och mediciner. Egypten har också under åren upprätthållit tuffa restriktioner för framförallt utresa från Gaza till Egypten, vilket ytterligare begränsat palestinernas rörelsefrihet.⁵

Hamas upprätthåller ett auktoritärt styre i Gaza och reell opposition tillåts inte.⁶ Den auktoritära kontrollen har en negativ påverkan på de mänskliga rättigheterna för kvinnor, politiskt oppositionella, hbtqi-personer, journalister m.fl. samt på religionsfriheten och yttrandefriheten.⁷

För mer bakgrund kring Palestina och Gaza hänvisas till [Situationen i Palestina – Västbanken och Gaza](#).

¹ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Data on casualties* (se Definitions and clarifications), odaterad, [url](#) (Hämtad 2021-03-08)

² Britannica, *Gaza Strip – Introduction and Quick Facts* samt *Geography*, 2020-09-10, [url](#) (Hämtad 2021-03-08)

³ Migrationsverket, Lifos, *Situationen i Palestina – Västbanken och Gaza*, 2019-05-22, s. 36–38, [url](#) (Hämtad 2021-03-08)

⁴ Intervju med EUBAM Rafah, Tel Aviv, 2019-02-12; The Washington Institute, *The New Triangle of Egypt, Israel, and Hamas*, 2014-01-17, [url](#) (Hämtad 2021-06-14); Utrikespolitiska Institutet (UI), Landguiden, *Palestina – Modern historia*, 2021-02-24, [url](#) (Hämtad 2021-03-08)

⁵ Migrationsverket, Lifos, *Situationen i Palestina – Västbanken och Gaza*, 2019-05-22, s. s. 64–65, [url](#) (Hämtad 2021-03-08)

⁶ Freedom House, *Gaza Strip: Freedom in the World 2021 Country Report*, 2021-03-03, [url](#) (Hämtad 2021-06-09); Mindre partier som Islamiska Jihad, Popular Front for the Liberation of Palestine (PFLP), Democratic Front for the Liberation of Palestine (DFLP) och en fraktion av Fatah som motsätter sig President Abbas, tolereras i olika grad. Enligt Freedom House är Fatah-anhängare som tillhör Abbas fraktion utsatta för förföljelse i Gaza.

⁷ Migrationsverket, Lifos, 2019-05-22, s. 53 ff; Freedom House, *Gaza Strip: Freedom in the World 2021 Country Report*, 2021-03-03.

2 Säkerhetsläget

2.1 Konfliktutvecklingen 2018–2020: March of Return

I Gaza har flera militära konflikter mellan Israel och Hamas utspelats sedan Hamas maktövertagande av Gaza år 2007: 2008/2009, 2012 och 2014 varav den sista var den mest omfattande med över 2300 palestinska dödsoffer, dock förhållandevis få israeliska. Det har därefter förekommit regelbundna men oftast kortvariga eskaleringar av våld i form av framförallt raketbeskjutningar från Hamas eller Palestinska islamiska jihad (PIJ) in i Israel och israeliska luftangrepp i Gaza. I Gaza finns flera väpnade/militanta grupper, där PIJ och Hamas väpnade gren al-Qassambrigaderna är de främsta.⁸

Under 2018 eskalerade säkerhetsläget i samband med de veckovis återkommande palestinska protesterna i Gaza som påbörjades den 30 mars 2018 och skedde längs stängslet mot Israel. Protesterna som gick under namnet *Great March of Return*, utlöstes bland annat av det amerikanska beslutet att erkänna Jerusalem som Israels huvudstad.⁹

Protesterna var oftast fredliga men inkluderade även våldsamheter, som försök att forcera stängslet mot Israel, kastande av molotovcocktails, brinnande däck eller andra föremål såsom brinnande drakar och ballonger.¹⁰ Våldsamheterna eskalerade även till och från med raketbeskjutningar in i Israel från palestinska väpnade grupper samt flyganfall från Israel in i Gaza.¹¹

Protesterna möttes av Israel med beskjutningar, ofta med skarp ammunition, även i situationer där demonstranterna inte utgjorde någon påtaglig risk för de israeliska säkerhetsstyrkorna. Detta ledde till ett relativt stort antal skadade och dödade palestinier, i alla fall initialt. Israel har också anklagats av flera människorättsorganisationer och av en FN-utredning för att ha använt övervåld mot demonstranterna (se mer under 2.4.5).¹²

⁸ United States Department of States (USDOS), *2020 Country Reports on Human Rights Practices: West Bank and Gaza*, s. 4, 2021-05-12, [url](#) (Hämtad 2021-06-08); OCHA, *Data on casualties* (uttag: 2008–2021).

⁹ Ytterligare orsaker var att USA drog tillbaka sitt ekonomiska stöd till FN-organet för palestinska flyktingar, UNRWA. Man protesterade även mot den elvaåriga Gazablockaden och dess humanitära konsekvenser, mot Israels ockupation av Västbanken samt mot att palestinska flyktingar nekas rätten att återvända till Palestina. Ibid., s. 48–49; Bram Wispelwey and Yasser Abu Jamei, "The Great March of Return: Lessons from Gaza on Mass Resistance and Mental Health", i *Health and Human Rights Journal*, vol. 22/1, juni 2020, s. 179 – 186, [url](#) (Hämtad 2021-06-03)

¹⁰ Demonstrationerna var arrangerade av civilsamhället och skedde framförallt på fredagar då uppemot tusentals palestinier samlades vid gränsstängslet. Hamas har dock haft inflytande över demonstrationerna och periodvis uppmuntrat protesterna och vid andra tillfällen försökt hålla folk borta från dem för att inte provocera Israel vid tider av förhandlingar. Home Office, *Report of a Home Office Fact-Finding Mission Occupied Palestinian Territories: freedom of movement, security and human rights situation*, mars 2020, s. 56, [url](#) (Hämtad 2021-03-29)

¹¹ Migrationsverket, Lifos, s. 49–50; Commissariat Général Aux Réfugiés et aux Apatrides (CGRS), *COI Focus, Territoire Palestinien - Gaza Situation Sécuritaire*, 2020-10-05, s. 9, [url](#) (Hämtad 2021-03-09)

¹² Human Rights Watch (HRW), *World Report 2020: Israel and Palestine – events of 2019*, 2020-01-14, [url](#) (Hämtad 2021-03-23); Amnesty International, *Israel and Occupied Palestinian Territories 2019*, 2020-02-18, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

Protesterna kulminerade den 14 maj 2018 då 60 palestinier dödades av israelisk försvarsmakt och säkerhetsstyrkor (IDF). År 2018 uppvisade det högsta antalet incidenter och offer för konflikten i Gaza sedan konflikten 2014.¹³ Enligt den israeliska människorättsorganisationen B'Tselem dödade IDF år 2018 totalt 190 palestinier i samband med protesterna, vilket inkluderade 41 barn. Av de 190 var 149 fredliga demonstranter.¹⁴

Under sommaren 2018 började palestinier i samband med protesterna att skicka in brinnande drakar och ballonger över stängslet mot Israel. Dessa orsakade eldsvådor och brände under sommaren ner över 2 000 hektar mark på den israeliska sidan om stängslet.¹⁵

En inofficiell vapenvila framförhandlades mellan Israel och Hamas under hösten 2018 där Hamas skulle försöka dämpa protesterna och de brinnande föremålen i utbyte mot att Israel lät tade på blockaden. Trots detta skedde flera säkerhetsincidenter under hösten 2018 mellan Israel och palestinska väpnade grupper, bl.a. i november 2018 då palestinska grupper sköt ett stort antal raketer vilket dödade en israel och skadade ett trettiotal.¹⁶

Protesterna och den israeliska responsen i form av beskjutningar fortsatte in i 2019 även om intensiteten generellt var lägre än 2018 eftersom det oftast deltog färre personer i protesterna. Antalet skadade och döda palestinier var också färre än 2018. Enligt den israeliska människorättsorganisationen B'Tselem dödades år 2019 totalt 38 personer i samband med protesterna av israeliska beskjutningar och majoriteten av dessa var fredliga demonstranter.¹⁷

Under 2019 eskalerade våldet mellan Hamas/PIJ och Israel främst vid tre tillfällen i mars, maj och november. I mars 2019 sköts två raketer från Gaza mot Tel Aviv. Israel bombade därefter ett hundratal mål inne i Gaza, varefter ytterligare raketer sköts mot Israel. Detta var första gången sedan 2014 som Tel Aviv nåddes av raketer från Gaza, men de hindrades av Israels antimissilsystem "Järnkupolen".¹⁸

Stridigheterna i maj 2019 utbröt under rådande vapenvila efter att Israel dödat proteststerande palestinier, och palestinska väpnade grupper i en hämndaktion skjutit och skadat israeliska soldater. I gengäld utförde Israel ett luftangrepp mot en Hamas-postering vilket dödade två personer. Palestinska grupper svarade med raketbeskjutningar mot Israel och avfyra runt 600 raketer. Fyra civila israeler dödades och flera hundra skadades. Israel svarade i sin tur

¹³ Migrationsverket, Lifos, s. 49–52; Britannica, *Gaza Strip – Conflict with Israel*, 2020-09-10, [url](#) (Hämtad 2021-03-08)

¹⁴ United States Department of States (USDOS), *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Israel, Golan Heights, West Bank, and Gaza - West Bank and Gaza*, 2019-03-13, s. 64, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

¹⁵ CGRS, s. 9; BBC News, *How kites and balloons became militant weapons*, 2018-07-12, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

¹⁶ Migrationsverket, Lifos, s. 51; International Crisis Group, *Rebuilding the Gaza Ceasefire*, 2018-11-16, [url](#) (hämtad 2021-03-19); The Times of Israel, *Gazan rockets pound Israel in largest-ever single day barrage*, 2018-11-12, [url](#) (Hämtad 2021-06-10)

¹⁷ Home Office, s. 58; USDOS, *Israel, West Bank and Gaza 2019 Human Rights Report*, 2020-03-02, s. 58, [url](#) (Hämtad 2021-03-23)

¹⁸ Migrationsverket, Lifos, s. 51–52

med flyganfall som dödade 23 palestinier och skadade över 150. Enligt uppgifter från CNN ska åtta av de dödade palestinierna ha tillhört PIJ:s väpnade gren al-Qudsbrigaderna.¹⁹

I november dödades en högt uppsatt befälhavare inom Palestinska islamiska jihad och hans fru i Gaza, samtidigt besköts en annan PIJ-befälhavares hem i Syrien, vilket bl.a. dödade dennes son. Detta utlöste en intensiv beskjutning gentemot Israel med flera hundra raketer. Israel svarade med luftangrepp mot Gaza i vilka 34 palestinier dödades och över hundra skadades. I Israel skadades 63 personer. Efter detta slöts en vapenvila mellan parterna.²⁰

Under november månad ställdes March of Return-protesterna in tre veckor i rad. Den 26 december 2019 tillkännagavs att de veckovisa demonstrationerna skulle upphävas under tre månader. Fram till årsskiftet skedde demonstrationerna bara en gång per månad och vid speciella tillfällen. Den sista demonstrationen under 2019 skedde den 27 december med det lägsta antalet deltagare sedan starten. Demonstrationerna ställdes troligen in på grund av framgångar i samtalen med Israel om en mer permanent vapenvila.²¹ När sedan coronapandemin drabbade Gaza ställdes demonstrationerna in under större delen av 2020.²²

År 2020 var förhållandevis lugnt säkerhetsmässigt men under några veckor i augusti eskalerade säkerhetsläget återigen då brinnande föremål skickades över från Gaza till Israel och raketer sköts. För att detta skulle upphöra ställde Hamas krav på att Israel skulle uppfylla villkoren som man kommit överens om i vapenvilan 2018, som skulle innebära flera lättnader i blockaden av Gaza. Israel svarade istället med ökade restriktioner, t.ex. att begränsa tillgången till bränsle och elektricitet samt begränsa fiskezonen för Gaza. Under några veckor attackerades mål i Gaza från luften nästan dagligen medan fler föremål flögs över till Israel.²³

En informell vapenvila slöts 31 augusti 2020 mellan Hamas och Israel efter medling från Egypten och Qatar. Vapenvilan innebar att Israel lättade något på blockaden mot Gaza, t.ex. utvidgad fiskezon och återinförsel av vissa varor såsom bränsle, i utbyte mot lugn vid gränstängslet mot Israel.²⁴

Ytterligare mindre uppblossningar av våld skedde i september i samband med att Israel, Förenade arabemiraten och Bahrain skrev under ett avtal om normalisering av deras relationer, samt även i december då raketer sköts från Gaza och Israel luftbombade som svar.²⁵

¹⁹ HRW, 2020-01-14; HRW, *Gaza: Unlawful Attacks in May Fighting*, 2019-06-12, [url](#) (Hämtad 2021-03-30); CNN, *Israel-Gaza violence: 600 rockets fired from Gaza, Israel responds with airstrikes*, 2019-05-05, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

²⁰ Freedom House, *Freedom in the world 2020: Gaza Strip*, 2020-03-04, [url](#) (Hämtad 2021-03-29); BBC News, *Israel kills top Palestinian Islamic Jihad militant in Gaza*, 2019-11-12, [url](#) (Hämtad 2021-03-29); BBC News, *Israel-Gaza ceasefire holding despite rocket fire*, 2019-11-14, [url](#) (Hämtad 2021-06-03)

²¹ Middle East Monitor, *Gaza halts Great March of Return for three months*, 2019-12-07, [url](#) (Hämtad 2021-03-30); Haaretz, *Organizers Suspend Gaza Border Protests, Signaling Exploration of Long-Term Truce*, 2019-12-26, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

²² CGRS, s. 9

²³ HRW, *World Report 2021: Israel and Palestine*, 2021-01-13, [url](#) (Hämtad 2021-03-30); BBC, *Israel warns of Gaza escalation over balloon and rocket attacks*, 2020-08-21, [url](#) (Hämtad 2021-03-30);

²⁴ UI, Landguiden (betaltjänst), *Palestina – Kalendarium*, 2020-08-31

²⁵ Middle East Eye, *Palestinians stage 'day of uprising' against normalisation deal between Israel, UAE and Bahrain*, 2020-09-15, [url](#) (Hämtad 2021-03-25); United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Gaza Strip: Snapshot, December 2020*, 2021-01-22, [url](#) (Hämtad 2021-03-30).

2.2 Våldseskalering 2021

2.2.1 Bakgrund: situationen i östra Jerusalem

Under januari till april 2021 var säkerhetssituationen i Gaza relativt lugn.²⁶ Oroligheter började dock blossa upp i östra Jerusalem i mitten av april då palestinier drabbade samman med israelisk polis och ultranationalistiska judar/bosättare kring helgedomarna i Jerusalems gamla stad. Palestinierna protesterade mot att Israel förbjöd folksamlingar vid Damas-kusporten, ingången till gamla stan och Haram al-Sharif/Tempelberget där al-Aqsamoskén är belägen. En planerad avhysning av flera palestinska familjer från området Sheikh Jarrah i östra Jerusalem till förmån för israeliska bosättare spädde ytterligare på de palestinska protesterna. Därtill utgjorde israeliska ultranationalistiska yttringar, som en marsch mot Damas-kusporten i april och en planerad fanparad 10 maj för att fira Israels seger i sexdagarskriget 1967 då man också "vann" Jerusalem, provokationer för palestinerna. Ett större antal palestinier skadades i sammandrabbningarna med israelisk polis.²⁷

Natten till den 24 april avfyraades cirka 45 raketer från Gaza mot Israel. Israel svarade med ett antal begränsade flygbombningar i Gaza samt varnade Hamas, som de håller ansvariga för all raketbeskjutning från Gaza, för en större vedergällning om raketavfyrningen skulle fortsätta.²⁸ Protesterna i Jerusalem fortsatte och eskalerade allt eftersom. På kvällen den 10 maj störde israeliska styrkor al-Aqsamoskén. De sköt med chockgranater och gummikulor mot protesterande palestinier vilket väckte starka reaktioner från flera håll, bl.a. från Jordanien och andra arabländer. Efter detta gjorde Hamas ett uttalande och gav Israel ett ultimatum om bl.a. att dra tillbaka sina säkerhetsstyrkor från Tempelberget/Haram al-Sharif och Sheik Jarrah-området, innan klockan 18 samma kväll.²⁹

2.2.2 Våldseskaleringen i Gaza

Strax efter att tiden passerats började raketer att avfyra från Gaza, mot områden och städer nära Gaza men även mot Jerusalem.³⁰ Enligt israeliska uppgifter ska cirka 200 raketer ha avfyraats från Gaza mot Israel under måndagskvällen och natten. Av dessa ska 137 stycken ha

²⁶ I januari genomförde Israel luftanfall mot Gaza efter att raketer skjutits därifrån, tydligen av misstag. OCHA, *Gaza Strip: Snapshot, January 2021*, 2021-03-01, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

²⁷ BBC News, *East Jerusalem clashes leave over 100 injured*, 2021-04-23, [url](#) (Hämtad 2021-06-02); Dagens Nyheter (DN), *Kravallerna sprider sig till Gaza och Västbanken*, 2021-04-24, [url](#) (Hämtad 2021-04-27); Associated Press (AP), *Jerusalem tension triggers Gaza-Israel fire exchange*, 2021-04-25, [url](#) (Hämtad 2021-04-26); The Times of Israel, *Dozens hurt, arrested in Old City clash as extremist Jews chant 'Death to Arabs'*, 2021-05-23, [url](#) (Hämtad 2021-05-12); Associated Press (AP), *More Jerusalem clashes on eve of contentious Israeli parade*, 2021-05-10, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

²⁸ DN, 2021-04-24; Al Jazeera, *More arrests in Jerusalem as rockets fired from Gaza*, 2021-04-25, [url](#) (Hämtad 2021-04-26); The Times of Israel, *In bid to stem violent protests, police allow crowds at Old City's Damascus Gate*, 2021-04-25, [url](#) (Hämtad 2021-04-26); The Times of Israel, *Israel said to warn Hamas of major retaliation if rocket fire continues*, 2021-04-26, [url](#) (Hämtad 2021-04-26)

²⁹ The Guardian, *Israeli police storm al-Aqsa mosque ahead of Jerusalem Day march*, 2021-05-10, [url](#) (Hämtad 2021-05-12)

³⁰ CNN, *Israel launches airstrikes after rockets fired at Jerusalem from Gaza*, 2021-05-11, [url](#) (Hämtad 2021-05-12)

skjutits under endast cirka fem minuter i ett försök att övervinna det israeliska luftförsvarssystemet *Järnkupolen* (*Iron Dome*) som trots detta sköt ned de flesta raketerna.³¹

Israels dåvarande premiärminister Netanyahu gjorde ett uttalande på måndagskvällen där han sade att Hamas raketer mot Jerusalem var en röd linje och att Israel kommer svara med stor kraft.³² Israel inledde därefter sin militära operation "Murarnas Väktare" med att flygbomba cirka 100 mål i Gaza under måndagsnatten 10 maj och under tisdagen 11 maj, vilket resulterade i 23 dödade palestinier i Gaza och över 100 skadade. Israel framhåller att 15 av de dödade tillhörde Hamas.³³

Under 10 till 12 maj avfyrades cirka 1 000 raketer från Gaza in i Israel mot bl.a. Tel Aviv. Israel drabbades också av sina första dödsoffer på grund av raketerna, trots att luftförsvarssystemet tagit cirka 90 procent av dem.³⁴ Israel genomförde luftangrepp mot mål relaterade till Hamas och Palestinska islamiska jihad med målsättningen att förstöra Hamas underjordiska tunnlar där Hamas förvarar och bygger sina "hemgjorda"³⁵ raketer samt döda Hamas- och PIJ-kommandanter.³⁶

I en enskild attack på morgonen den 15 maj, årsdagen av Nakba³⁷ då israeliska flygplan bombarderade ett flerhusbostad, döddes nio palestinier vilket inkluderade sju barn i åldrarna fem till tolv år samt två kvinnor.³⁸ Samma dag förstördes en byggnad som inhyste bl.a. Associated Press (AP), Al Jazeera och ytterligare lokala mediaföretag vid sidan av kontor och bostäder.³⁹ Israel försvarade angreppet med att det i byggnaden fanns militära tillgångar som tillhörde Hamas men AP kritiserade detta och menade att det inte fanns någon indikation på att Hamas hade verksamhet i byggnaden. Som svar sköts 120 raketer från Gaza in i Israel, men stoppades av Järnkupolen.⁴⁰ Mellan 10 och 15 maj sköts mer än 2300 raketer in i Israel, framförallt i närliggande städer i södra Israel som Beersheba, Ashdod and Sderot. Under

³¹ The Times of Israel, *Gaza terrorists fire hundreds of rockets at Israel; IDF pummels Hamas targets*, 2021-05-11, [url](#) (Hämtad 2021-05-12); The Guardian, *Israel launches airstrikes on Gaza Strip after Hamas rocket attack*, 2021-05-10, [url](#) (Hämtad 2021-06-02)

³² The Jerusalem Post, *Netanyahu: Gaza terrorists crossed red line with Jerusalem rockets*, 2021-05-10, [url](#) (Hämtad 2021-05-12)

³³ The Times of Israel, *Gaza terrorists fire hundreds of rockets at Israel; IDF pummels Hamas targets*, 2021-05-11; DN, *Israel förbereder sig för fler attacker från Gaza*, 2021-05-12, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

³⁴ The Times of Israel, *Overnight Hamas barrages kill father and daughter in Lod, woman in Rishon Lezion*, 2021-05-12, [url](#) (Hämtad 2021-05-12); DN, *Många döda efter nattens attacker i Gaza*, 2021-05-12, [url](#) (Hämtad 2021-05-12)

³⁵ Wall Street Journal, *With Iranian Help, Hamas Builds 'Made in Gaza' Rockets and Drones to Target Israel*, 2021-05-21, [url](#) (Hämtad 2021-06-14); BBC News, *The dilemma of rebuilding Gaza without rearming Hamas*, 2021-06-10, [url](#) (Hämtad 2021-06-14)

³⁶ The Times of Israel, *IDF launches waves of strikes against Gaza amid rare pause in rocket attacks*, 2021-05-18, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

³⁷ I samband med kriget 1948 och bildandet av Israel fördrevs ca 700 000 palestinier. Händelsen kallas al-Nakba, katastrofen, av palestinerna. Se Migrationsverket, Lifos, 2019-05-22, s. 6.

³⁸ OCHA, *Escalation in the Gaza Strip, the West Bank and Israel - Flash Update #5 as of 12:00 15 May 2021*, 2021-05-15, [url](#) (Hämtad 2021-06-03)

³⁹ France24, *Israeli air strike flattens Gaza building housing AP, Al-Jazeera as violence spirals*, 2021-05-15, [url](#) (Hämtad 2021-03-24)

⁴⁰ Al Jazeera, *What is behind Israel's targeting of prominent buildings in Gaza?*, 2021-05-19, [url](#) (Hämtad 2021-06-04); CNBC, *Israel airstrikes kill 33 Palestinians, rockets fired from Gaza*, 2021-05-16, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

dessa dagar dödades nio personer i Israel av raketer som det israeliska luftförsvaret inte lyckades förhindra.⁴¹

Söndagen 16 maj dödades 42 palestinier i ett israeliskt luftangrepp mot en byggnad i Gaza längs vägen mot Shifa-sjukhuset i Gaza City, den enskilt dödligaste attacken i Israels militära operation. I denna attack dödades också en av Gazas framstående läkare och specialist, tillsammans med större delen av hans familj.⁴²

Dagen efter träffades ett bostadshus av israeliska luftangrepp vilket dödade två personer och skadade ett flertal. Byggnader runt omkring skadades också, bland dem Al Rimal-kliniken där Gazas endas laboratorium för covid-19 är beläget. Labbet skadades och sattes ur funktion.⁴³

Natten till 18 maj genomförde Israel luftangrepp i stor skala gentemot Hamas underjordiska tunnelsystem. Över 100 bomber mot drygt 65 mål släpptes från flygplan under 30 minuter.⁴⁴

Raketbeskjutningar från Gaza mot Israel och israeliska luftangrepp/bombningar fortsatte med civila dödsoffer som följd fram till 21 maj. Då trädde en vapenvila mellan Hamas och Israel i kraft som förhandlats fram av Egypten.⁴⁵

Under de 11 dagarna som konflikten pågick sköts över 4 000 raketer av palestinska väpnade grupper mot Israel. Enligt uppgifter från IDF korsade 3 400 av dessa israeliskt territorium medan 680 föll inne Gaza och ytterligare 280 i havet. I genomsnitt sköts 400 raketer per dag, vilket kan jämföras med ca 130 per dag under den väpnade konflikten 2014. Israel utförde över 1 500 attacker i Gaza, framförallt från luften.⁴⁶

Totalt dödades enligt FN:s Högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR) 256 palestinier i Gaza under eskaleringen. Majoriteten dödades av IDF (främst av flygvapnet IAF), men några troligen också av raketer som avfyrades inifrån och föll i Gaza. Av de dödades uppges 128 vara civila. Enligt det palestinska hälsoministeriet skadades cirka 2 000 personer i Gaza. Enligt israeliska uppgifter ska majoriteten av de dödade ha tillhört Hamas eller PIJ.⁴⁷

⁴¹ OCHA, *Escalation in the Gaza Strip, the West Bank and Israel - Flash Update #5 as of 12:00 15 May, 2021-05-15*, [url](#) (Hämtad 2021-06-03)

⁴² OCHA, *Escalation in the Gaza Strip, the West Bank and Israel - Flash Update #5 as of 12:00 15 May 2021, 2021-05-15*, [url](#) (Hämtad 2021-06-03); The Washington Post, *Israeli airstrikes kill 42 in Gaza as Biden, regional partners push for cease-fire*, 2021-05-16, [url](#) (Hämtad 2021-06-03); BBC News, *Israel Gaza conflict: Netanyahu says strikes to 'continue at full force'*, 2021-05-16, [url](#) (Hämtad 2021-06-03); BBC News, *'His death is a catastrophe': Gaza doctors mourn specialist killed in air strike*, 2021-05-20, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

⁴³ OCHA, *Escalation in the Gaza Strip, the West Bank and Israel - Flash Update #8 as of 12:00, 18 May 2021, 2021-05-18*, [url](#) (Hämtad 2021-06-04); New York Times (NYT), *Airstrike Damages Gaza's Only Covid-19 Testing Lab, Officials Say*, 2021-05-18, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

⁴⁴ The Times of Israel, *IDF launches waves of strikes against Gaza amid rare pause in rocket attacks*, 2021-06-18, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

⁴⁵ OCHA, *Response to the escalation in the oPt - Situation Report No. 1 (21-27 May 2021)*, 2021-05-27, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

⁴⁶ OCHA, 2021-05-27; The Times of Israel, *'Guardian of the Walls' wasn't the resounding victory the IDF had hoped for*, 2021-05-23, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

⁴⁷ OCHA, 2021-05-27; OCHA, *Protection of Civilians Report - 24-31 May 2021*, 2021-06-04, [url](#) (Hämtad 2021-06-04); The Times of Israel, *'Guardian of the Walls' wasn't the resounding victory the IDF had*

I Israel dödade totalt 12 personer, varav två barn och sex kvinnor. Av dessa var tre av utländsk härkomst. Över hundra personer skadades.⁴⁸ Många israeler i framförallt områden nära Gaza fick kontinuerligt söka sig till skyddsrum under raketregnet från Gaza, och skolor i området stängdes.⁴⁹

Medan konflikten mellan Israel och Hamas pågick i Gaza fortsatte även våldet och oroligheterna på Västbanken, främst i östra Jerusalem, mellan palestinier, israeliska bosättare och israeliska säkerhetsstyrkor. Oroligheterna kulminerade den 14 maj, "Vredens dag", då 10 palestinier på Västbanken dödade av IDF, vilket är det största antalet dödade palestinier på Västbanken på en dag som OCHA registrerat. Totalt under maj dödade 31 palestinier på Västbanken och ca 7 500 skadades.⁵⁰ Därtill ledde eskaleringen till oroligheter inne i Israel. I staden Lod nära Tel Aviv, pågick oroligheter och större sammandrabbningar mellan palestinska israeliska medborgare och israeler, vilket föranledde Israel att utlysa undantagstillstånd. Protester utlöstes även i Jordanien och i Libanon marscherade protesterande människor mot den israeliska gränsen i protest mot Israels agerande i Gaza och Jerusalem.⁵¹

2.3 Typer av våldsincidenter

2.3.1 Raketbeskjutningar mot Israel från palestinska grupper

Enligt israeliska *The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center* skedde 1119 raketbeskjutningar eller granatkastningar gentemot Israel av palestinska grupper år 2018. År 2019 ökade de till 1 403 incidenter. En tydlig nedgång skedde enligt samma källa 2020, då siffran för januari till oktober var 187.⁵²

Avvikande statistik presenteras av israeliska myndigheter som menar att palestinska militanta grupper i Gaza avfyrat cirka 1 150 raketer och granatkastare mot Israel under år 2018 och 1 340 stycken under 2019.⁵³ Mellan mars och december 2018 skickades även flygande ballonger och raketer mot Israel som orsakade nära 2 000 bränder som förstörde mer än 2000 hektar land i Israel.⁵⁴ År 2020 ska endast 170 raketer ha skjutits från Gaza mot Israel medan första halvåret 2021 uppvisat det största antalet raketer som skjutits mot Israel någonsin, fler än 4 000.⁵⁵

hoped for, 2021-05-23; Reuters, *Israel air strikes kill 42 Palestinians, rockets fired from Gaza*, 2021-05-15, [url](#) (Hämtad 2021-06-14)

⁴⁸ OCHA, *Escalation in the Gaza Strip, the West Bank and Israel - Flash Update #12 covering 12:00 21 May – 12:00 23 May*, 2021-05-23, [url](#) (Hämtad 2021-06-14)

⁴⁹ BBC News, *Israel-Palestinian conflict: Aid arrives in Gaza as ceasefire holds*, 2021-05-22, [url](#) (Hämtad 2021-06-09)

⁵⁰ OCHA, *West Bank: Escalation of Violence 13 April - 21 May 2021*, 2021-06-06, [url](#) (Hämtad 2021-06-07)

⁵¹ New York Times, *After Years of Quit, Israeli-Palestinian Conflict Exploded. Why Now?*, 2021-05-15, [url](#) (Hämtad 2021-06-10)

⁵² The Meir Intelligence and Terrorism Center, *News of Terrorism and the Israeli Palestinian Conflict (Oct 14-20, 2020)/ Rocket and mortar shell fire*, 2020-10-21, [url](#) (Hämtad 2021-03-23)

⁵³ USDOS, 2020-03-02, s. 58; USDOS, 2019-03-13, s. 65.

⁵⁴ USDOS, 2019-03-13, s. 65.

⁵⁵ Financial Times, *Homemade Hamas arsenal shakes Israel*, 2021-05-13, [url](#) (Hämtad 2021-06-07); OCHA; The Times of Israel, *'Guardian of the Walls' wasn't the resounding victory the IDF had hoped for*, 2021-05-23.

2.3.2 Israeliska luftangrepp

Gaza utsätts regelbundet för israeliska luftangrepp. De sker ofta som hämndaktioner efter att palestinska väpnade grupper skjutit raketer mot Israel. Ofta är det byggnader som bombas, men även personer. Enligt uppgifter bombar IDF mål som förekommer på en lista över terroristmål, men denna är inte alltid uppdaterad varför misstag begås och civila ibland dödas i dessa attacker.⁵⁶ I november 2019 ska nio medlemmar av en familj ha dödats av misstag i ett luftangrepp.⁵⁷

År 2018 genomförde israeliska flygvapnet 865 luftangrepp mot Gaza. Dessa, tillsammans med beskjutningar från stridsvagnar, dödade 27 palestinier enligt B'Tselem, varav minst 7 var civila. Enligt Israel tillhörde 17 av dessa palestinska väpnade grupper.⁵⁸ År 2019 genomförde IDF 579 luftangrepp mot mål i Gaza, vilka tillsammans med beskjutningar från israeliska stridsvagnar ska ha dödat 66 palestinier det året.⁵⁹ Under 2020 träffades 300 mål i Gaza av israeliska luftangrepp enligt United States Department of States.⁶⁰ OCHA rapporterar endast om israeliska militära intrång (*military incursions*) inne i Gaza och anger då att det skedde 97 intrång år 2018, 61 år 2019 samt 49 under 2020.⁶¹ Under eskaleringen i maj 2021 genomfördes ca 1 500 militära luftangrepp i Gaza.⁶²

2.3.3 Israeliska beskjutningar i åtkomstbegränsade områden

De åtkomstbegränsade områdena ARA (*Access Restricted Areas*), utgörs av områden ca 300 meter in i Gaza nära stängslet mot Israel samt av områden i havet utanför Gazas kust som Israel anser utgör en buffertzona.⁶³ Områdets utbredning kan dock variera, eftersom Israel bestämmer dess omfattning och vid givna tillfällen utökar den tillåtna fiskezonen eller begränsar den; begränsningar sker ofta efter våldseskaleringar och lättas efter samtal om vapenvila.⁶⁴

Grafen nedan visar antalet incidenter där israelisk militär och säkerhetsstyrkor beskjutit palestinier i ARA-områdena på land och till havs under 2020 och januari till april 2021.⁶⁵ Dock är inte beskjutningar i samband med demonstrationer inräknade, som ibland också sker längs stängslet mellan Israel och Gaza. Staplarna till höger visar vidare beskjutningar i ARA mellan år 2017 och 2021. Mellan år 2017 och 2020 har en ökning skett med närmare 137 procent.⁶⁶

Bild 1: Israeliska beskjutningar i ARA-områden 2017 t.o.m. april 2021

⁵⁶ CGRS, s. 22.

⁵⁷ USDOS, 2020-03-02, s. 58–59

⁵⁸ Ibid., 2019-03-13, s. 66

⁵⁹ Ibid., 2020-03-02, s. 58–59

⁶⁰ Ibid., 2021-03-30, s. 7

⁶¹ OCHA, *Protection of Civilians Report - 24-31 May 2021*, 2021-06-04, [url](#) (Hämtad 2021-06-08)

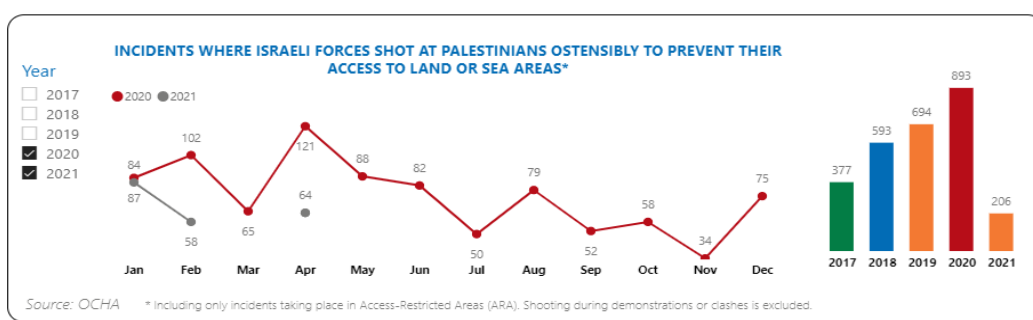
⁶² Ibid., 2021-05-27.

⁶³ Migrationsverket, Lifos, s. 48–49

⁶⁴ Gisha, *Closing In – Life and Death in Gaza's Access Restricted Areas*, aug. 2018, [url](#) (hämtad 2021-03-30). Fiskezonen utgör endast en bråkdel av Gazas territoriala vatten.

⁶⁵ Statistik för januari, februari och april. Mars saknas.

⁶⁶ OCHA, *Gaza Strip: Critical Humanitarian Indicators/Protection*, odaterad, [url](#) (Hämtad 2021-06-08)

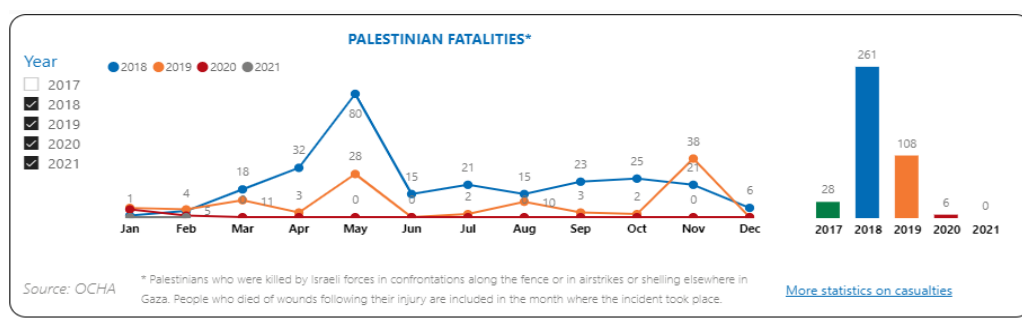
Källa: OCHA⁶⁷

2.4 Palestinska offer för konflikten

2.4.1 Palestinska konfliktrelaterade dödsfall i Gaza 2018 t.o.m. februari 2021

Bilden nedan visar grafer från FN-organet OCHA över antalet palestinska konfliktrelaterade dödsfall i Gaza år 2018 t.o.m februari av 2021. I Statistiken ingår palestinier som dödade i beskjutningar av IDF i samband med protesterna längs med stängslet mot Israel och personer som dött av israeliska flyganfall eller beskjutningar på annan plats i Gaza. Denna graf inkluderar inte eskaleringen i maj 2021 då OCHA ännu ej uppdaterat statistiken.⁶⁸

Bild 2: Palestinska dödsfall i Gaza från 1 januari 2018 till februari 2021

Källa: OCHA⁶⁹

Det totala antalet konfliktrelaterade palestinska dödsfall minskade år 2020 till endast 6, jämfört med 261 dödade under 2018 och 108 under 2019, enligt OCHA. För januari och februari 2021 finns inga konfliktrelaterade dödsfall registrerade i denna statistik.⁷⁰ Den 7 mars dödade dock tre palestinska fiskare av israelisk beskjutning i ARA-områden utanför Gazas kust.⁷¹

Uppgifter redovisade under kapitel 2.2 från organisationen B'Tselem gör gällande att 190 palestinier dödade år 2018 i samband med protesterna och år 2019 dödade 38 palestinier av IDF: totalt 228 personer. Topparna av dödsfall under maj och november 2019 sammanfaller tydligt med våldseskaleringarna som redogjorts för tidigare. Uppgifter från FN gör gällande

⁶⁷ Ibid.

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ OCHA, *Protection of Civilians Report, 2 - 15 March 2021*, 2021-03-19, [url](#) (Hämtad 2021-03-22)

att 214 palestinier dödats av IDF sedan protesternas början till slutet av 2019, då de i princip upphörde. Av dessa var 46 barn.⁷²

I bilden ovan går det inte att utläsa antalet civila konfliktrelaterade dödsfall. Via OCHA:s databas över offer för konflikten, "*Data on Casualties*", kan man dock få fram detta. Som civil räknas en palestinier som varken är medlem av säkerhetsstyrkorna eller tillhör en väpnad grupp. Av datan framgår det att 204 av de 261 dödade palestinierna var civila år 2018. År 2019 var 64 av de 108 dödade civila och 2020 var 5 av de 6 dödade civila.⁷³ Enligt den israeliska människorättsorganisationen B'Tselem var 149 av de 190 palestinier som dödades av IDF i samband med protesterna civila. År 2019 utgjorde de civila 28 av 38 dödade palestinier i samband med protesterna.⁷⁴

2.4.2 Palestinska konfliktrelaterade dödsfall under eskaleringen 2021

Under eskaleringen i maj 2021 dödades 256 palestinier i Gaza, majoriteten av IDF, medan några dödsfall troligen orsakats av missriktade raketer. Av dessa var 150 män, 40 kvinnor och 66 barn: 23 flickor och 43 pojkar.⁷⁵ Av de 256 dödade i eskaleringen i maj 2021 anger OCHA att minst 129 var civila.⁷⁶ IDF anger att de flesta dödade tillhört Hamas eller PIJ och räknar dem således som kombattanter.⁷⁷ Human Rights Watch menar dock att detta inte räcker för att anses vara ett militärt mål enligt internationell humanitär rätt, eftersom Hamas är en politisk organisation med en väpnad gren.⁷⁸

2.4.3 Palestinska skadade i Gaza 1 januari 2018 till april 2021

Grafen nedan visar palestinska skadade i Gaza 1 januari 2018 t.o.m april 2021. Det totala antalet palestinska skadade i Gaza denna period var över 35 000 personer. Det högsta antalet skadade var 23 922 personer år 2018, följt av år 11 000 personer år 2019, vilket speglar situationen med March of Return-demonstrationerna. Grafen nedan visar en tydlig nedgång efter de två första månaderna under 2020. Den tydliga nedgången skedde rimligen i samband med att protesterna avblåstes på grund av corona.⁷⁹ Datan redovisar antalet skadade i samband med March of Return tillsammans med övriga skadade. I andra uppgifter från FN sägs det att över 36 100 palestinier skadades under protesterna.⁸⁰ Denna siffra överstiger dock det totala antalet skadade enligt OCHA.

⁷² United Nations, *Question of Palestine - Two Years On: People Injured and Traumatized During the "Great March of Return" are Still Struggling*, 2020-04-06, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

⁷³ OCHA, *Data on casualties/ Palestinian fatalities*, odaterad, [url](#) (Hämtad 2021-03-22). I verktyget har Migrationsanalys valt "Area: Gaza Strip" samt "civilian" under "victim belonging" samt tidsperioden dec. 2017 till feb. 2021. Informationen gällande dödsfall och skadade samlas in av OCHA:s personal i fält och en incident måste ha validerats av minst två oberoende och trovärdiga källor. Undantag görs för israeliska skador, där datan hämtas från medierapportering.

⁷⁴ USDOS, 2019-03-13, s. 64; USDOS, 2020-03-02, s. 58.

⁷⁵ OCHA, *Gaza Strip: Escalation of hostilities as of 3 June 2021*, 2021-06-06, [url](#); Reuters, 2021-05-15.

⁷⁶ OCHA, *Gaza Strip: Escalation of hostilities as of 3 June 2021*, 2021-06-06. OCHA anger: "Those reported as civilians are individuals that are not members of armed forces and were not directly participating in hostilities at the time that they were killed. Whether an individual is qualified as civilian or not, has no bearing on the legality of the killing. Data is based on information from at least three independent and reliable sources at the time of reporting. As further verified information becomes available, the number of fatalities in total, and in any of the categories, may change."

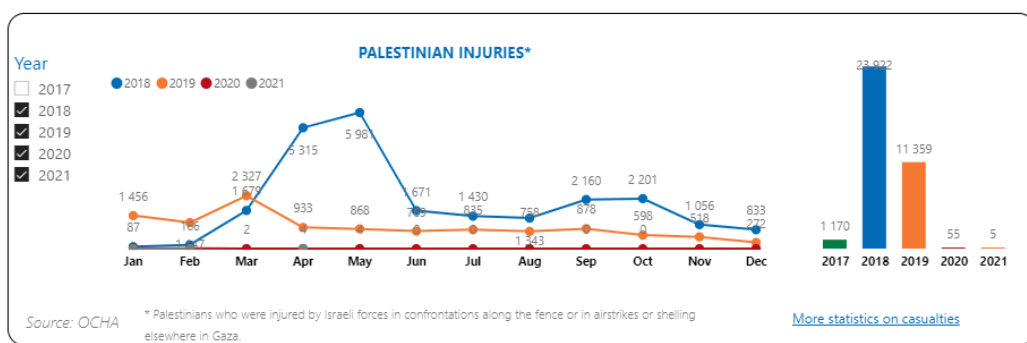
⁷⁷ The Times of Israel, 2021-05-23

⁷⁸ HRW, *Q&A: 2021 Hostilities between Israel and Palestinian Armed Groups*, 2021-05-28, [url](#)

⁷⁹ OCHA, *Gaza Strip: Critical Humanitarian Indicators/ Protection* (Hämtad 2021-06-10)

⁸⁰ UN, 2020-04-06. Det framgår inte var FN har hämtat sin statistik.

Bild 3: Palestinska skadade i Gaza från 1 januari 2018 till april 2021

Källa: OCHA⁸¹

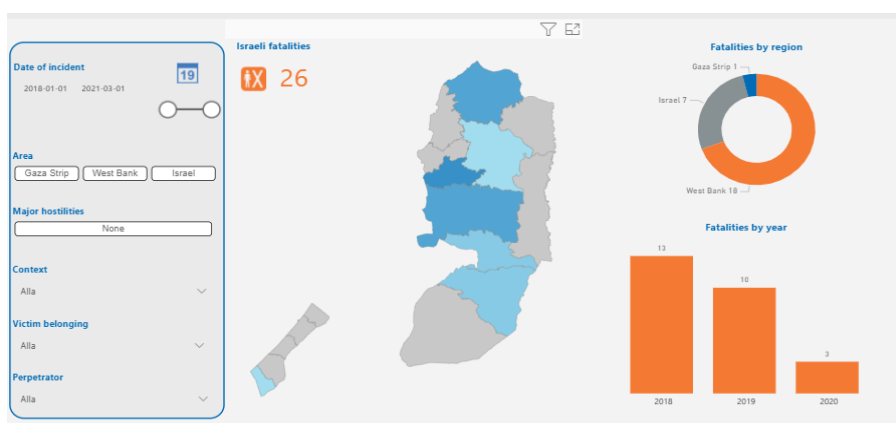
Grafen fångar inte upp eskaleringen i maj 2021 då 1948 palestinier i Gaza skadades i samband med konflikten, eftersom statistiken släpar efter. Av dessa var 610 barn, 398 kvinnor och 940 män.⁸²

2.5 Israeliska offer i konflikten

2.5.1 Israeliska konfliktrelaterade dödsfall januari 2018 till mars 2021

Bilden nedan visar antalet israeler dödade av palestinier från 2018 t.o.m. mars 2021, dvs den inkluderar inte eskaleringen i maj. Totalt döddes 26 israeler under denna period. De dödade israelerna är i statistiken både civila, inklusive bosättare, och personer tillhörande militär och säkerhetsstyrkor. Förövarna var både civila palestinier och palestinier tillhörande väpnade grupper. De israeliska dödsfallen skedde över hela territoriet: Israel, Gaza och Västbanken. Störst antal israeler döddes år 2018 (13 personer). Under år 2019 döddes 10 israeler totalt och under 2020 döddes 3 israeler. Inga israeliska dödade finns registrerade för år 2021.⁸³

Bild 4: Israeliska dödsfall från 1 januari 2018 till mars 2021

⁸¹ OCHA, *Gaza Strip: Critical Humanitarian Indicators/ Protection* (Hämtad 2021-06-10)

⁸² OCHA, *Gaza Strip: Escalation of hostilities as of 3 June 2021*, 2021-06-06

⁸³ OCHA, *Data on casualties / Israeli fatalities*, odaterad, [url](#) (Hämtad 2021-03-22). I verktyget har Migrationsanalys valt tidsperioden januari 2018 till februari 2021 och dödade över hela territoriet. Som jämförelse har vi även tagit fram data där dödade israeler ur IDF är borträknade samt civila israeler dödade av civila palestinier.

Källa: OCHA⁸⁴

Civila dödade israeler utgörs av 17 personer under perioden 1 januari 2018–mars 2021. Av dessa har fem dödats av raketer från Gaza (se [Konfliktutvecklingen 2018 –2019](#))⁸⁵ Enligt OCHA dödades en israelisk soldat i samband med March of Return.⁸⁶ Resterande dödade israeler har dödats av civila palestinier på Västbanken.⁸⁷

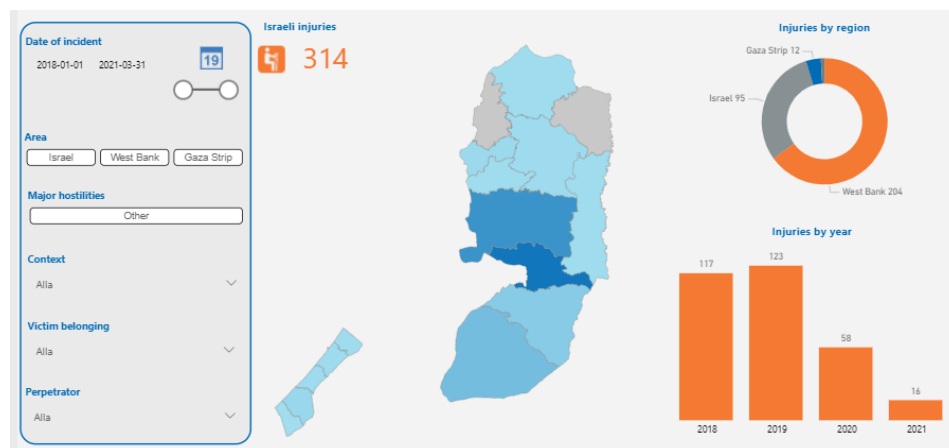
2.5.2 Eskaleringen 2021

Under eskaleringen i maj mellan Hamas och Israel dödades 13 personer i Israel i samband med raketbeskjutningarna från Gaza. Tre av dessa var utländska medborgare och en var soldat, därmed var alla utom en civila. Sex var kvinnor, fem män och två barn.⁸⁸

2.5.3 Israeliska skadade

Enligt OCHA:s "data on casualties" skadades under perioden 1 januari 2018 t.o.m. mars 2021 totalt 314 personer i Israel av palestinier. De skadade israelerna är i bilden nedan både civila, inklusive bosättare, och personer tillhörande IDF. Förövarna var både civila palestinier och palestinier tillhörande väpnade grupper. Störst antal israeler skadades år 2019 (123 personer), följt av 2018 (117 personer). Under March of Return skadades sju israeliska soldater.

Bild 5: Israeliska skadade 1 januari 2018 – 31 mars 2021

⁸⁴ OCHA, *Data on casualties / Israeli fatalities*, odaterad, [url](#) (Hämtad 2021-03-22). I verktyget har Migrationsanalys valt tidsperioden januari 2018 till februari 2021 och skadade över hela det israeliska territoriet.

⁸⁵ Ibid.

⁸⁶ UN, 2020-04-06

⁸⁷ Migrationsanalys tolkning av datan i OCHA:s *Data on casualties*, efter att ha valt *perpetrator: civilian* och på grund av att inga civila israeler eller soldater befinner sig inne i Gaza, är att dessa endast kan ha skett på Västbanken där konfrontationer mellan civila palestinier och israeler, ofta bosättare, förekommer.

⁸⁸ OCHA, *Gaza Strip: Escalation of hostilities as of 3 June 2021*, 2021-06-06

Källa: OCHA⁸⁹

Under eskaleringen 2021 skadades 710 personer i Israel.⁹⁰ Totalt skadades 88 israeler av palestinska väpnade grupper, troligen då baserade i Gaza.⁹¹ Man kan då anta att resterande skadades på Västbanken eller i Israel.

2.5.4 Civila israeliska skadade

Civila skadades israeler utgörs av 179 personer för tidsperioden 1 januari 2018 till 1 mars 2021. Av dessa skadades 80 stycken av en palestinsk väpnad grupp, gissningsvis i samband med raket- eller missilattacker från Gaza.⁹² Detta antal stämmer dock inte överens med rapporteringen i media kring enskilda raketattacker i maj 2019; där finns uppgifter om flera hundra israeliska skadade. En möjlig förklaring kan vara att OCHA inte räknar in personer som vårdas för chock som skadade, vilket ibland israelisk media gör.⁹³

Gällande eskaleringen i maj 2021 finns inga uppgifter om civila skadade men på grund av raketbeskjutningens urskillningslösa karaktär kan förmodas att en stor majoritet av de 710 skadade i Israel var civila.

2.6 Konfliktaktörernas övergrepp mot civilbefolkningen

2.6.1 March of Return

March of Return-protesterna under framförallt år 2018, resulterade i det största antalet palestinska konfliktrelaterade offer sedan den militära väpnade konflikten mellan Hamas och Israel år 2014. En av anledningarna till detta är enligt människorättsorganisationer att Israel besvarat protesterna, som till största del varit fredliga, med att beskjuta demonstranterna. FN:s *Independent Commission of Inquiry on the protests in the Occupied Palestinian Territory* menar att Israel har använt sig av övervåld på en nivå som når upp till krigsbrott eftersom man avsiktligt skjutit på civila med skarp ammunition och därmed också dödat barn, journalister, sjukvårdspersonal och personer med funktionshinder, fast dessa tydligt kunde identifieras.⁹⁴ Israel har tillbakavisat anklagelserna och menat att många av offren tillhört Hamas eller uppmuntrats av Hamas att protestera och att man bara använt skarp ammunition som sista utväg. Israeliska högsta domstolen har även i ett domstolsbeslut fastställt att situationen är en krigssituation istället för en polisiär angelägenhet, vilket människorättsorganisationer hävdat borde vara sättet att hantera protester på. Domstolen uppmanade dock IDF att visa större försiktighet och i större utsträckning används sig av icke dödliga sätt att hantera protesterna

⁸⁹ OCHA, *Data on casualties / Israeli injuries*. I verktyget har Migrationsanalys valt tidsperioden 2018-01-01 t.om 2021-03-30.

⁹⁰ Ibid.; OCHA, *Two years on: people injured and traumatized during the "Great March of Return" are still struggling*, 2020-04-06, [url](#) (Hämtad 2021-06-10)

⁹¹ OCHA, *Data on casualties / Israeli injuries*. I verktyget har Migrationsanalys valt skadade israeler av palestinska väpnade grupper under tidsperioden 1 januari 2018 till 31 mars 2021.

⁹² OCHA, *Data on casualties / Israeli injuries*. I verktyget har Migrationsanalys valt tidsperioden 1 januari 2018 till 31 mars 2021 samt skadade över hela Israel. Som jämförelse har vi även tagit fram data som endast inkluderar civila skadade av palestinska väpnade grupper.

⁹³ OCHA, *Data on casualties*; The Jerusalem Post, *13 injured as rockets fired at southern Israel*, 2020-09-16, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

⁹⁴ Migrationsverket, Lifos, s. 50–51

på "i ljuset av antalet skadade och döda". Antalet dödade palestiner ska också ha minskat efter detta.⁹⁵

Israeliska luftangrepp innebär krigsbrott i form av olagliga attacker och oproportionerligt många civila dödsfall, enligt Human Rights Watch. Under en uppblossning av våldsamheter i maj 2019 dödades 25 palestinier i israeliska luftanfall av vilka 13 var civila personer som inte utgjorde något hot.⁹⁶ Human Rights Watch och Amnesty menar även att de raketer och missiler som palestinska väpnade grupper skjutet återkommande mot civila israeler, utgör krigsbrott. De är urskillningslösa och drabbar civila framförallt.⁹⁷

I början av mars 2021 meddelade den internationella brottmålsdomstolen (ICC) att man öppnat en formell undersökning gällande krigsbrott på Västbanken, östra Jerusalem och Gaza från år 2014 och framåt. Beslutet kom efter att ICC avgjort att man har jurisdiktion i området trots att Israel inte har ratificerat Romstadgan, dock har Palestina anslutit sig år 2015.⁹⁸ Israel har motsatt sig att ICC har jurisdiktion och mötte beslutet med protester medan palestinierna välkomnade det.⁹⁹

Human Rights Watch utgav i april 2021 en rapport där de menar att Israel gör sig skyldiga till brott mot mänskligheten i form av förföljelse och apartheid. Enligt organisationen använder sig Israel av apartheid genom att upprätthålla den judiska israeliska dominansen över palestinier i Israel och det ockuperade palestinska området, och genom systematiskt förtryck samt inhuman behandling av palestinier. Som exempel nämns rörelserestriktioner för palestinier (se Lifos 43126, avsnitt 5.1.2), konfiskering av land tillhörande palestinier, att hundratusentals palestinier nekas uppehållsrätt och nekandet av palestiniers basala rättigheter.¹⁰⁰ Israel har motsatt sig anklagelserna som de anser vara falska och befängda. De menar att människorättsorganisationen länge har haft en anti-israelisk agenda och att palestinska medborgare i Israel har fullständiga civila rättigheter.¹⁰¹

2.6.2 Våldseskaleringen maj 2021

Under våldseskaleringen i maj 2021 gjorde både Israel och de palestinska väpnade grupperna sig skyldiga till att ha brutit mot internationell rätt enligt Amnesty, Human Rights Watch m.fl.

⁹⁵ USDOS, 2020-03-02, s. 58–59

⁹⁶ Human Rights Watch (HRW), *World Report 2020: Israel and Palestine – events of 2019*, 2020-01-14, [url](#) (Hämtad 2021-03-23)

⁹⁷ Ibid.; Amnesty International, *Israel/ OPT: Cycle of impunity leaves civilians once again paying the price amid escalation of hostilities*, 2021-05-12, [url](#) (Hämtad 2021-06-08)

⁹⁸ BBC News, *ICC opens 'war crimes' investigation in West Bank and Gaza*, 2021-03-03, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

⁹⁹ The Guardian, *ICC opens investigation into war crimes in Palestinian territories*, 2021-03-30, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

¹⁰⁰ HRW, *Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution*, 2021-04-27, [url](#) (Hämtad 2021-06-08); HRW, *Q&A: 2021 Hostilities between Israel and Palestinian Armed Groups*, 2021-05-28, [url](#) (Hämtad 2021-06-08)

¹⁰¹ The Times of Israel, *Human Rights Watch lodges 'apartheid' accusation at Israel, which dismisses it*, 2021-04-27, [url](#) (Hämtad 2021-06-08)

Amnesty har genomgående kritiserat raketbeskjutningen från palestinska grupper in i befolkade områden i Israel på grund av man inte kan rikta dem. De riskerar civila liv på båda sidorna av Israel/Gaza-gränsen och kan innebära krigsbrott. Amnesty kritiserar även att israeliska styrkor dödat och skadat civila palestinier i Gaza, samt att de förstört, helt eller delvis, ett antal byggnader vilket utgör kollektiv bestraffning.¹⁰²

FN:s människorättsråd (UNHRC) sammanträdde särskilt med anledning av eskaleringen i Gaza och många länder uttalade sig starkt kritiskt till framförallt Israels agerande. UNHRC har öppnat en utredning om krigsbrott under konflikten 2021, men resultatet från denna väntas först senare.¹⁰³ Högkommissionären som leder människorättsrådet, Michelle Bachelet, menar att Israels flygräder mot Gaza kan utgöra krigsförbrytelser om de visar sig ha varit oproportionerliga. Hon kritiserade också Hamas för att urskillningslöst skjuta raketer mot Israel.¹⁰⁴

2.7 Analys och bedömning av säkerhetsläget

De senaste årens utveckling i Gaza visar på en instabil säkerhetssituation där eskaleringar och lugnare perioder under framförhandlade vapenvilor avlöser varandra. Situationen i början av detta år verkade vara lugnt efter att March of Return-protesterna upphört som fram till maj utgjorde den främsta våldseskaleringen på många år. Coronapandemin bidrog till detta då protesterna ställdes in och restriktioner gjorde det svårare för människor att röra sig.

Avspärningarna vid Damaskusporten under ramadan och hotet om vräkningarna i Sheik Jarrah i östra Jerusalem var orsaker till att protester uppkom i Jerusalem och övriga Västbanken. Det var dock framförallt Israels agerande vid al-Aqsamoskén, vilket upplevdes som mycket provokativt från många arabländer, som blev den utlösande faktorn som fick Hamas att aktivt ge sig in i den uppblussade konflikten. Tillsammans med ett osäkert inrikespolitiskt läge i Israel där den numera dåvarande premiärministern Netanyahu var hårt pressad både av politiska opponenter och av korruptionsåtal, fanns alla ingredienser för en ny israelisk militär operation i Gaza.

Hamas kan tyckas ha utnyttjat situationen för att vilja visa upp sig själva som de främsta palestinska ledarna och opponenter mot Israel, när de påbörjade den intensiva raketbeskjutningen och eskalerade en redan konfliktfylld situation. Detta till skillnad från Abbas och PA som istället nyligen återupptagit sitt mångåriga säkerhetsmässiga och finansiella samarbete med Israel. Hamas torde också varit irriterat över att Abbas ställde in de kommande palestinska valen, där Hamas förmodligen stått som segrare.

Hamas tillfogades skada i form av att cirka en tredjedel av deras underjordiska tunnelsystem förstördes. En del av Hamas och PIJ:s raketer förstördes men endast till en mindre del. Därtill dödades ett antal av deras högre befälhavare inom de väpnade grenarna. Fyra större konflikter på nio år visar dock att det troligen är ett tillfälligt bakslag för de palestinska väpnade grupperna eftersom det hittills varit möjligt för dem att återfå sin kapacitet för krigsföring.

¹⁰² Amnesty International, 2021-05-12

¹⁰³ Deutsche Presse-Agentur (DPA) International, *UN to investigate possible war crimes during Israel-Gaza escalation*, 2021-05-27, [url](#) (Hämtad 2021-06-08)

¹⁰⁴ SVT Nyheter, *FN: Brott under striderna i Gaza ska utredas*, 2021-05-27, [url](#) (Hämtad 2021-06-08)

Hamas och PIJ:s raketregn under kort tid gjorde det också möjligt att i alla fall delvis undgå Israels Järnkupol och orsaka ett större antal dödsfall i Israel än t.ex. under konflikten 2014.

Vapenvilan den 21 maj förändrar egentligen inte situationen mer än att våldsamheterna för denna gång har upphört och att ett antal personer fått sätta livet till. Den innebär i princip en återgång till status quo ante bellum, dvs. som situationen såg ut för eskaleringen. Dock är det humanitära läget i Gaza än mer ansträngt.

I övrigt är mycket detsamma: konflikten Israel-Palestina är en sedan länge fryst i ett läge där inga fredsförhandlingar har pågått på länge. Gaza fortsätter vara under blockad, som lättas marginellt och stramas åt beroende på hur relationerna mellan Israel och Hamas ser ut, med en alarmerande humanitär situation och under ett auktoritärt styre. Därtill ett Västbanken under ockupation – med allt vad det innebär i form av restriktioner för befolkningen – och där åtminstone delar av området står under hot om annektering.¹⁰⁵ Bosättningarna¹⁰⁶ blir allt fler och med dem konflikter mellan palestinier och bosättare. Även där är våldsyttningarna återkommande men sker mest i form av protester från civila som PA allt som oftast försöker dämpa. Oroligheter kring de heliga platserna i gamla stan i östra Jerusalem är dock i princip årligt återkommande, med varierade styrka. Styret är korrupt och till stor del ofritt.¹⁰⁷ Västbanken och Gaza är splittrade politiskt med olika legala system. Därtill är även Fatah och PA splittrade i olika fraktioner som är i konflikt med varandra; en splittring som också gynnar Israel. De stora förlorarna är framförallt det palestinska folket.

Migrationsanalys bedömning är att vapenvilan på kort sikt kommer att hålla men det kvarstår en kontinuerlig risk för nya eskaleringar i Gaza och också på Västbanken. De utlöses ofta av politiska händelser och ofta är det flera faktorer eller händelser som samverkar, som vid eskaleringen i maj. Det gör dem dock svåra att förutsäga; en del eskaleringar lugnar ner sig relativt fort medan andra utlöser en mer omfattande konflikt med Israel. I närtid kan man förvänta sig att lugnet återställs i Gaza och Israel och att parterna aktar sig för att reta varandra till ytterligare konflikt. Möjligen kan Egypten spela en roll i framförhandlandet av en mer permanent vapenvila men inte heller det kommer att lösa konflikten och dess grundorsaker. Tills vidare kommer biståndspengar in i Gaza för att börja bygga upp det som förstörts i denna vända av våld. För att stoppa den pågående cykeln av konflikt behövs verklig fred, men för det krävs internationellt engagemang från framförallt USA som är de enda med en reell möjlighet att driva påtryckningar gentemot Israel.

¹⁰⁵ Netanyahu uttalade sin avsikt att annektera Västbanken år 2019. Se bl.a. Middle East Monitor, 2019-03-28; *US to announce 'deal of the century' after Israel coalition formed*, 2019-04-11, [url](#) (Hämtad 2019-04-25). På grund av de omfattande bosättningarna och muren som Israel byggt runt en del av dessa hävdar många bedömare att stora delar av Västbanken i praktiken redan är annekterad: Migrationsverket, Lifos, s. 9.

¹⁰⁶ Enligt internationell humanitär rätt är bosättningarna illegala och ockupationsmakten har inte rätt att förflytta sin egen befolkning till det ockuperade territoriet. Se International Committee of the Red cross - ICRC, *What does the law say about the establishment of settlements in occupied territory?*, 2010-10-05, [url](#) (Hämtad 2021-06-10)

¹⁰⁷ Freedom House klassificerar Västbanken och Gaza som ofria i sina rapporter från 2021: Freedom House, *West Bank: Freedom in the World 2021 Country Report*, 2021-03-03, [url](#) (Hämtad 2021-06-12); Freedom House, *Gaza Strip: Freedom in the World 2021 Country Report*, 2021-03-03.

3 Gazas humanitära situation

3.1 Bakgrund

Internationella organisationer har i olika rapporter uttalat sig om den humanitära situationen i Gaza och beskrivit den som ohållbar, och att Gaza kommer bli obeboeligt och riskera total ekonomisk kollaps. Gazas svåra humanitära situation är främst en följd av den israeliska blockaden, vilken bl.a. medför restriktioner på införsel av varor och material och får negativ påverkan på Gazas ekonomi. Återkommande väpnade sammandrabbningar mellan Israel och Hamas samt andra väpnade palestinska grupper orsakar materiella skador och mänskliga offer. Därtill påverkar konflikten mellan Hamas och Fatah den humanitära situationen i Gaza negativt; PA har vid olika tillfällen infört restriktioner gentemot Hamas som påverkar Gazas elförsörjning, sjukvård samt utbetalning av löner till före detta PA-anställda.¹⁰⁸ Situationen har också förvärrats av reserestriktionerna från och till Gaza från Egypten och Israel, vilket gjort det väldigt svårt att ta sig därifrån under många år (se [kapitel 3](#)).¹⁰⁹ Coronapandemin är en ytterligare försvårande omständighet i ett redan allvarligt humanitärt läge.¹¹⁰

Arbetslösheten i Gaza är runt 50 procent, en av de högsta i världen. Fattigdomen är också mycket hög och runt 80 procent av alla hushåll i Gaza får någon form av bidrag.¹¹¹ Mellan 65 och 75 procent av befolkningen är palestinska flyktingar, varav en halv miljon bor i flyktingläger med dåliga levnadsförhållanden. Cirka 68 procent av hushållen i Gaza har en osäker livsmedelsförsörjning. Gaza har också en mycket ung befolkning som till hälften utgörs av barn med behov av skola, vård och omsorg.¹¹² Större delen av vattnet i Gaza är odrickbart och måste renas, och tillgången på elektricitet är också begränsad. Under 2020 hade Gaza i genomsnitt elektricitet 13 timmar per dygn men detta varierade under året och som lägst hade Gaza endast 4 timmars elektricitet om dagen.¹¹³

Därtill är sjukvårdssystemet i Gaza mycket ansträngt. Blockaden medför restriktioner för införsel av sjukvårdsutrustning och mediciner, och den begränsade eltillgången gör att sjukhusen måste använda generator. Bristen på läkemedel är kronisk. Gaza har en ung befolkning med många nyfödda och små barn som har extra stora vårdbehov.¹¹⁴

På grund av återkommande konflikter finns många patienter med skottskador att behandla, vilket kräver mer vård. Det höga antalet skottskadade under March of Return innebar en stor påfrestning på sjukvården i Gaza och skadorna kräver ofta komplicerade operationer och långvarig rehabilitering. Uppskattningsvis 52400 personer behöver också behandling på

¹⁰⁸ Migrationsverket, Lifos, s. 36–38

¹⁰⁹ Migrationsverket, Lifos, s. 36

¹¹⁰ Unicef, *State of Palestine - Humanitarian Situation Report, End of Year 2020*, 2021-01-20, [url](#) (Hämtad 2021-04-22)

¹¹¹ World Bank, *West Bank and Gaza - Assistance Strategy for the period FY18-21*, url (Hämtad 2021-04-19)

¹¹² Migrationsverket, Lifos, s. 36; OCHA, *Child labour increasing in Gaza*, 2019-05-14, [url](#) (Hämtad 2021-06-10)

¹¹³ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Gaza Strip: Critical Humanitarian Indicators*, [url](#) (Hämtad 2021-04-20); Arab News, *Virus lockdown brings new misery to long-suffering Gaza*, 2020-08-29, [url](#) (Hämtad 2021-04-26)

¹¹⁴ Migrationsverket, Lifos, s. 41–42

grund av mentala problem med koppling till March of Return vilket inkluderar över 22500 barn. Ytterligare skadade tillkom efter eskaleringen 2021 vilket belastat sjukvården ännu mer. Det finns även många patienter med kroniska sjukdomar i Gaza. Avancerad vård, såsom cancervård, kan inte fås i Gaza utan dessa patienter remitteras till sjukhus i framförallt östra Jerusalem, Israel eller Egypten. Gaza har också de högsta nivåerna av psykisk ohälsa i östra Medelhavsregionen.¹¹⁵

För mer detaljerad information om sjukvården i Palestina, se WHO:s [Health conditions in the occupied Palestinian territory, including east Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan](#) samt Lifos [Situationen i Palestina – Västbanken och Gaza](#) (kapitel 6.1.5.1).

3.2 Gaza och covid-19

År 2020–2021 har den redan prekära humanitära situationen förvärrats av covid-19-pandemin.¹¹⁶ I början av juni rapporterades fler än 110 000 bekräftade fall och ca 1 023 döda Gazas enda laboratorium har inte haft kapacitet att testa alla misstänkta covidfall, och brist på testutrustning har gjort testningen ännu svårare. Under eskaleringen i maj skadades labbet och sattes ur funktion och vaccineringen pausades under konflikten. Verksamheten är dock igång igen efter vapenvilan.¹¹⁷

Den 21 februari mottog Gaza sina första 20 000 doser av det ryska corona-vaccinet *Sputnik* från Förenade arabemiraten. Vårdpersonal och personer över 55 år har börjat få vaccin och cirka 27 000 personer har fått en första dos vaccin och 8 000 har fått båda doserna. I början av april 2021 hade Gaza tagit emot 81 600 doser genom utländska donationer eller vaccin som PA köpt, men det var långt ifrån vad Gaza behöver för att kunna vaccinera sin befolkning på två miljoner.¹¹⁸

Våldseskaleringen har också troligen medfört en ökad spridning av covid-19 på grund av att personer tvingades samman i mindre utrymmen för att söka skydd eller på grund av att deras hem blivit förstörda. Den tredje juni rapporterades 3 700 aktiva fall, vilket var en uppgång, som dock delvis tros bero på ökad testning.¹¹⁹

För mer information gällande covid-19 i Gaza, se [WHO Coronavirus disease \(COVID-19\) Situation Report 76](#).

¹¹⁵ Migrationsverket, Lifos, s. 41–42; OCHA, 2020-04-06

¹¹⁶ OCHA, 2021-06-03

¹¹⁷ Ibid.; Al Jazeera, 2021-02-03

¹¹⁸ Reuters, *Gaza receives COVID vaccines from UAE, helped by Abbas rival*, 2021-02-21, [url](#) (Hämtad 2021-03-09); Gisha, *Surge in COVID cases in the Gaza Strip*, 2021-04-07 (Hämtad 2021-04-21), [url](#) (Hämtad 2021-04-21). Enligt Gisha har sex olika organisationer lämnat in en begäran till Israels högsta domstol och krävt att Israel förser befolkningen på Västbanken och Gaza med vaccin eftersom det är deras skyldighet som ockuperande stat att göra så enligt internationell rätt. Israel är också den stat i världen som kommit längst i vaccineringen av sin egen befolkning.

¹¹⁹ Al Monitor, *Israeli campaign against Gaza further strains already fragile health sector*, 2021-05-21, [url](#) (Hämtad 2021-06-09); OCHA, 2021-06-03

3.3 Humanitära konsekvenser av våldseskaleringen i maj 2021

Den senaste eskaleringen ledde till det största antalet konfliktrelaterade dödsfall i Gaza sedan konflikten 2014. Dödstalen stiger dock fortfarande, på grund av att personer under sjukhusvård dör av de skador de åsamkats under konflikten, samt att det i Gaza finns kvar ett betydande antal explosiva lämningar, bl.a. är jordbruksmarken enligt OCHA svårt kontaminerad av dessa. Den 9 juni dog en nioårig pojke i Gaza City av explosiva lämningar och hans storebror skadades allvarligt.¹²⁰

Förutom mänskligt lidande i form av dödade och skadade medförde även konflikten i maj 2021 materiella skador i Gaza. Över 2 000 hem förstördes helt eller allvarligt av israeliska luftbombningar och cirka 15 000 hem tillfogades skada. När eskaleringen pågick som mest sökte 113 000 personer skydd och uppehåll via UNRWA. I dagsläget beräknas 8 500 personer vara internflyktingar och utan boende, främst de vars hem helförstördes.¹²¹ Vid sidan av bostäder förstördes även vägar och andra byggnader. Det uppskattas också att eskaleringen orsakat cirka 300 000 ton rasmassor och 4 juni anlände 35 grävmaskiner från Egypten för att hjälpa till att rensa upp.¹²²

Halva vattennätverket skadades även av bombningarna. Detta har gjort bristen på rent vatten i Gaza än mer akut och 400 000 personer har fortfarande ojämn tillgång till rent kranvatten, dock en förbättring från 800 000 under den pågående eskaleringen.¹²³

Enligt OCHA har skadorna på infrastrukturen spätt på Gazas kroniska underskott gällande infrastruktur och elförsörjning. Under eskaleringen var elförsörjningen i Gaza nere på endast fem timmar per dag, vilket förutom påverkan på hushållen även påverkade många samhällsbärande funktioner negativt, bl.a. sjukvården som fått förlita sig på generatorer. Efter vapenvilan gick elförsörjningen upp till 10 timmar per dag vilket fortfarande innebär en brist.¹²⁴

Som nämnts är Gazas sjukvård i ett mycket ansträngt läge och som förvärrats under eskaleringen. Som ett resultat av bombningarna uppstod skador på nio sjukhus och 19 primärvårdsfaciliteter, samt på vägarna till sjukhuset vilket försvårade ambulansernas framkomst. Bristen på el försvårade sjukvårdens möjligheter att fungera ytterligare och även bristen på läkemedel förvärrades av eskaleringen.¹²⁵ Två av Gazas mer prominenta läkare dödades under samma flyganfall.¹²⁶ De skadade personerna i Gaza efter eskaleringen har vårdbehov och vissa kommer behöva rehabilitering under lång tid.¹²⁷

Den 15 maj började medicinskt bistånd inkomma till Gaza, först från palestinska myndigheten i Ramallah vilket följdes av flera donationer från andra länder. Egypten har donerat 65 ton mediciner och medicinsk utrustning och gett klartecken för 11 sjukhus i Egypten att ta

¹²⁰ OCHA, *Protection of Civilians Report: 1-14 June 2021*, 2021-06-18, [url](#) (Hämtad 2021-06-18)

¹²¹ OCHA, 2021-05-27

¹²² OCHA, 2021-06-03, Egypt Independent, *Reconstruction begins in Gaza Strip as Egyptian crews remove rubble*, 2021-06-06, [url](#) (Hämtad 2021-06-09)

¹²³ OCHA, 2021-06-03; Vox, *Israel-Gaza ceasefire: Gaza's humanitarian crisis isn't over*, 2021-05-21, [url](#) (Hämtad 2021-06-12); OCHA, 2021-05-27; UNICEF, 2021-05-21

¹²⁴ OCHA, 2021-05-27; Vox

¹²⁵ OCHA, 2021-05-27

¹²⁶ BBC, 2021-05-20

¹²⁷ OCHA, 2021-06-03

emot skadade från Gaza. Jordanien i sin tur öppnade upp mobila sjukhus i Gaza för att lätta bördan för sjukvården, detta vid sidan om annat medicinskt bistånd. Dock, menade Gazas hälsominister att det inte var tillräckligt för att hantera situationen för sjukvården och menade att 46 miljoner US-dollar skulle behövas för att möta akuta behov av mediciner, utrustning för intensivvård och operationer, röntgenmaskiner med mera.¹²⁸

Gränsövergången Erez från Gaza som kontrolleras av Israel har varit stängd under eskaleringen vilket gjort att patienter som remitterats till sjukhus i östra Jerusalem eller Israel inte kunnat resa in- och ut för att få avancerad vård. Erez har i skrivande stund ännu inte öppnats annat än för ett litet antal mycket brådskande fall.¹²⁹

3.3.1 Den humanitära situationen för barn

Den svåra humanitära situationen som pågått länge har en stor påverkan på barn och barnfamiljers välbefinnande. Mer än en miljon barn i Gaza har allvarligt begränsad tillgång till basala tjänster. Minst 500 000 barn har begränsad tillgång till rent dricksvatten och skolorna i Gaza jobbar i dubbla skift för att kunna erbjuda utbildning till det stora antalet barn.¹³⁰

Fattigdomen och arbetslösheten i Gaza är mycket hög vilket gör barn sårbara för barnarbete och sexuella övergrepp. Barnarbete ökar i Gaza eftersom de ekonomiska förhållandena i Gaza har försämrats. Statistik visar att två procent av Gazas barn utför barnarbete på heltid eller deltid men den verkliga siffran beräknas vara högre. Majoriteten av dessa barn lever i familjer under fattigdomsgränsen där föräldrarna oftare är arbetslösa.¹³¹ Det finns ingen statistik gällande sexuella övergrepp i Gaza men det uppskattas vara utbrett, inte minst i flyktinglägren, och beräknas tillsammans med fysiska övergrepp ha ökat under pandemin.¹³²

Läs- och skrivkunnigheten i Gaza är hög och tillgång till utbildning likaså men kvaliteten på utbildningen påverkas negativt av att många skolor i Gaza verkar i dubbla eller tredubbla skift på grund av den höga belastningen och elbristen. Det förutsägs att antalet studenter i Gazas skolor kommer att växa från 630 000 år 2015 till 1,2 miljoner år 2030 vilket betyder att Gaza skulle behöva 900 fler skolor och 23 000 fler lärare än idag.¹³³ Coronapandemin har förstås även påverkat barnens situation. I samband med att Gaza försatts i "lock down" under perioder har även undervisningen ställts in eller ställt om till digital undervisning, samtidigt som internetuppkoppling ofta är dålig i Gaza.¹³⁴

¹²⁸ Al Monitor, *Israeli campaign against Gaza further strains already fragile health sector*, 2021-05-21, [url](#) (Hämtad 2021-06-09)

¹²⁹ OCHA, *Protection of Civilians Report - 24-31 May 2021*, 2021-06-04, [url](#) (Hämtad 2021-06-09)

¹³⁰ Migrationsverket, Lifos, s. 46

¹³¹ OCHA, 2019-05-14

¹³² World Vision International, *Analysis on Child Protection Situation in the West Bank on the International Day of Innocent Children Victims of Aggression 2020 - Jerusalem–West Bank–Gaza*, 2020-06-08, [url](#) (Hämtad 2021-06-10); Haaretz, *Gaza Kids Live in Hell: A Psychologist Tells of Rampant Sexual Abuse, Drugs and Despair*, 2017-11-11, [url](#) (Hämtad 2021-06-10)

¹³³ Migrationsverket, Lifos, s. 46

¹³⁴ Al Jazeera, *Gaza children struggle with studies during COVID-19 lockdown*, 2020-10-16, [url](#) (Hämtad 2021-04-26); The National, *Schools close in Gaza amid Covid-19 surge*, 2021-04-07, [url](#) (Hämtad 2021-04-26); UNICEF, 2021-01-20

På grund av begränsade möjligheter att resa in och ut med anledning av pandemin och att koordineringen mellan palestinska och israeliska myndigheter legat nere, har barn dött i väntan på att få vård utanför Gaza.¹³⁵

De flertaliga militära väpnade konflikterna samt ett instabilt säkerhetsläge över tid har resulterat i många dödade, skadade och traumatiserade barn. I kriget år 2014 dog nästan 500 barn och många barn skadades eller förlorade familjemedlemmar.¹³⁶ I samband med March of Return dödades 46 barn och över 8 800 skadades av IDF.¹³⁷ Israel har kritiserats för att ha använt övervåld och Hamas för att inte ha gjort tillräckligt för att undvika att barn exponeras för våld under demonstrationerna.¹³⁸ Under våldseskaleringen i maj orsakade de israeliska flygbombningarna skador på 58 utbildningscenter- och skolor och barns skolgång avbröts.¹³⁹

Säkerhetssituationen har också påverkat barnens psykosociala välbefinnande.¹⁴⁰ Enligt UNICEF behövde ett av tre barn i Gaza innan eskaleringen i maj, stöd för dålig mental hälsa, orsakat bl.a. av våldsamheterna kring March of Return och tidigare konflikter.¹⁴¹ En studie från år 2020 på över 1 000 barn i Gaza visade att 42 procent hade måttlig eller akut posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Av barnen som ingick i undersökningen hade 55 procent upplevt minst en traumatisk händelse i livet och cirka hälften av dessa händelser var krigsrelaterade. Studien menar att situationen i Gaza är ovanlig på grund av att barn i stor utsträckning utsätts för krigsrelaterade trauman på daglig basis och på grund av en konflikt som pågått under en sådan lång tid.¹⁴²

UNICEF säger i en artikel efter våldseskaleringen 2021: "Att vara barn i Gaza har alltid varit extremt svårt, även före den senaste eskaleringen. För vissa barn är detta den fjärde konflikten de upplevt. Ingen plats är säker för barn på Gazaremsan."¹⁴³

3.4 Analys och bedömning av den humanitära situationen

Gaza befinner sig i en postkonfliktsituation efter den senaste eskaleringen. Den humanitära situationen i Gaza som var allvarlig redan innan eskaleringen, inte minst för barnen i Gaza, är nu ännu sämre. Samtidigt kommer bistånd in för att hjälpa till med återuppbyggnad av förstörda byggnader, för att stödja Gazas med sjukvård, mediciner och nödhjälp till de värst drabbade. Detta kommer dock bara att hjälpa marginellt eftersom den främsta anledningen till Gazas svåra humanitära situation är den israeliska blockaden som begränsar införsel av varor och material samt begränsar människors rörlighet. En annan viktig försvårande faktor är de palestinska fraktionernas konflikt samt att Hamas styr Gazaremsan med ett auktoritärt och

¹³⁵ Save the Children, 'Denial of health care outside Gaza is a death trap for children': Save the Children, 2020-07-29, [url](#) (Hämtad 2021-04-26)

¹³⁶ Migrationsverket, Lifos, s. 46; UN, 2020-04-03

¹³⁷ OCHA, 2020-06-04

¹³⁸ OCHA, 2020-06-04

¹³⁹ OCHA, 2021-05-27; OCHA, 2021-06-06

¹⁴⁰ UNICEF, *State of Palestine – Child Protection* (odaterad), [url](#) (Hämtad 2021-04-22)

¹⁴¹ UN, 2020-04-06; UNICEF, 2021-05-21

¹⁴² El-Khodary, Basel, Samara, Muthanna och Askew, Chris, "Traumatic Events and PTSD Among Palestinian Children and Adolescents: The Effect of Demographic and Socioeconomic Factors" i *Front Psychiatry*, 2020:11:4, [url](#) (Hämtad 2021-04-26)

¹⁴³ UNICEF, 2021-05-21

repressivt styre. Inget av detta visar tecken på att lösa sig i närtid, varför Migrationsanalys bedömning är att Gaza kommer befinna sig i en svår eller mycket svår humanitär situation på medellång sikt, men med möjliga mindre lättnader i blockaden som kan framförhandlas vid tider av mer lugna relationer mellan Hamas och Israel.

4 Gränsövergången i Rafah

4.1 Bakgrund om Rafah

Utresan från och inresa till Gaza sker främst via Rafah-övergången mellan norra Sinai i Egypten och Gaza. För att resa till och från Gaza från ett tredje land, krävs således även en resa genom Egypten eller via Israel.¹⁴⁴

Fram till år 2005 kontrollerades gränsen av egyptiska och israeliska myndigheter, men efter att Israel drog sig ut ur Gaza, tog den palestinska myndigheten kontrollen på Gaza-sidan. Efter Hamas maktövertagande av Gaza år 2007 tog de över kontrollen från PA på den palestinska sidan av Rafah. Egypten har dock alltid haft den främsta makten över Rafah och bestämmer om den ska vara öppen eller stängd, i säkerhetssamråd med bl.a. Israel.¹⁴⁵

De närmast efterföljande åren var Rafah för det mesta stängd. Antalet personer som tilläts passera Rafah ökade dock successivt fram till mitten av år 2013. Därefter började Egypten stänga gränsen alltmer med hänvisning till säkerhetssituationen i Sinai, där Rafah är belägen. Senhösten år 2017 tog PA återigen över kontrollen av Rafah på den palestinska sidan. Rafah förblev dock i princip stängd fram till maj 2018 då den öppnades igen med större frekvens. I januari 2019 drog dock PA tillbaka sin personal och Hamas tog återigen över kontrollen av säkerheten på den palestinska sidan i Rafah.¹⁴⁶

Liksom i nuläget då Rafah på Gaza-sidan kontrolleras av Hamas, behövde palestinier som reste ut via Gaza under tiden som gränsen bevakades av PA, alltid registrera sig via Hamas inrikesministerium. Inrikesministeriet förfogar över en lista över personer som tillåts att resa ut, vilket är en del av den elektroniska för-registreringen som krävs för utresa. Den andra listan koordineras av de egyptiska myndigheterna i relation till de kriterier som tillämpats för utresa.¹⁴⁷ Koordinering mellan Egypten och Israel sker också.¹⁴⁸ När PA återvände till Gaza under 2017 hade de inte med sig egna datasystem utan behövde förlita sig på Hamas system. Hamas hade därmed möjlighet att påverka vilka som kunde resa in och ut ur Gaza, då som nu, men de utfärdar inte tillstånd. De kommer med största sannolikhet att blockera en person att resa ut, t.ex. om denna har utestående skulder eller har kriminella anklagelser mot sig, menar organisationen Gisha. Däremot, om man är på Hamas radar av politiska skäl agerar de mindre konsekvent, anger Gisha vidare.¹⁴⁹ Migrationsanalys bedömning är därmed att man inte kan vara säker på att en sådan person inte kan resa ut ur Gaza. *European Union Border Assistance Mission for the Rafah Crossing Point* (EUBAM Rafah) gör gällande att den verkliga kontrollen då PA ansvarade för Rafah låg i Hamas händer och att "PA mest var där som dekoration".¹⁵⁰

¹⁴⁴ Migrationsverket, Lifos, s. 64

¹⁴⁵ Ibid.; Intervju med EUBAM Rafah, Tel Aviv, 2019-02-12; The Washington Institute, 2014-01-17.

¹⁴⁶ Ibid.

¹⁴⁷ OCHA, *Recent trends in Palestinian access from Gaza: Erez and Rafah crossings*, 2018-10-08, [url](#) (Hämtad 2021-03-29); Intervju med EUBAM Rafah, Tel Aviv, 2019-02-12

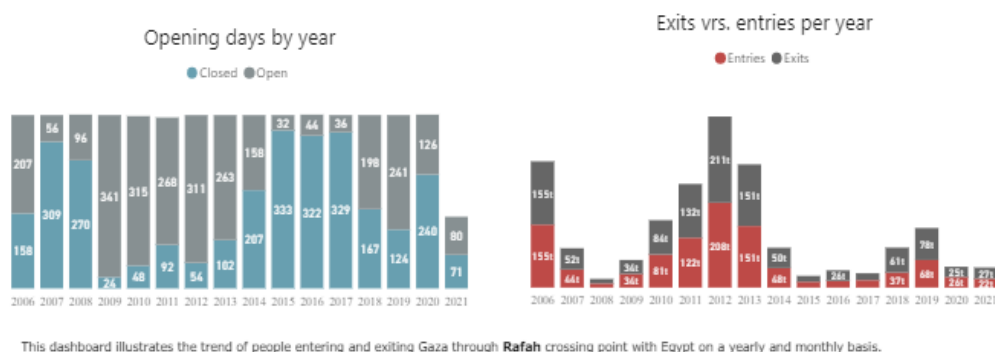
¹⁴⁸ Intervju med EUBAM Rafah, Tel Aviv, 2019-02-12

¹⁴⁹ Epostkorrespondens med Gisha, 2021-04-04 samt 2021-04-11

¹⁵⁰ Intervju med EUBAM Rafah, Tel Aviv, 2019-02-12

Mellan 2014 och maj 2018 då Rafah för det mesta var stängd, kunde personer som ansökte i förväg komma ut via Rafah om de angav särskilda skäl. Exempel på giltiga skäl var behov av vård i utlandet, studier utomlands eller pilgrimsresor. Den egyptiska militären hade dock det slutgiltiga ordet om gränsens öppettider och vem som fick resa ut, varför gränsen plötsligt kunde stängas eller personer som stått på väntelistan för utresa fick sin ansökan avslagen, trots att de mötte kriterierna. Beslut togs ofta med hänsyn till säkerhetsläget på Sinaihalvön.¹⁵¹

Bild 6: antalet in- och utresor via Rafah under år 2006 till februari år 2021 i tusental

Källa: OCHA¹⁵²

Bilden ovan visar antalet in- och utresor via Rafah under år 2006 till februari år 2021 i tusental. Även om en ökning skedde efter att Rafah öppnats år 2018, jämfört med de tre föregående åren, var ändå in- och utresorna fler åren 2010–2013. Staplarna till vänster visar också att även om Rafah år 2019 mestadels var öppen, var gränsen också stängd 124 dagar, vilket är en tredjedel av året. Enligt organisationen Freedom House beror det bl.a. på att det var väldigt svårt att få Hamas godkännande för att resa ut och även svårt att få de egyptiska myndigheterna att behandla ansökan, därmed förblev antalet passager via Rafah lågt historiskt sett.¹⁵³

4.2 Rafah 2020– 2021

På grund av coronapandemin stängdes Rafah i mars 2020 för att skydda det mycket tätbefolkade Gaza från ett större utbrott. Efter det var Rafah stängt med undantag för några dagar vissa månader då man öppnade gränsen framförallt för att släppa in Gazabor som varit utomlands och fastnat på grund av coronapandemin, vilket också kan ses i bilden nedan.¹⁵⁴

Bilden visar månatlig statistik för inresor och utresor (i tusental) via Rafah under 2020 samt t.o.m maj 2021. Det framgår tydligt att Rafah var helt stängd för utresa i sex månader under 2020 och att få in- och utresor skedde via Rafah efter mars, med november som undantag.

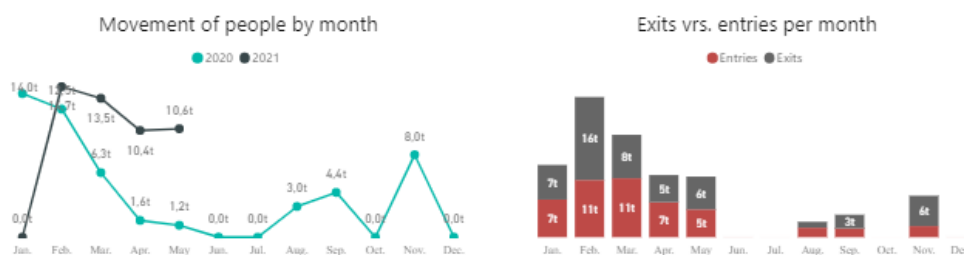
¹⁵¹ Migrationsverket, Lifos, s. 65

¹⁵² OCHA, *Gaza crossings: movement of people and goods*, odaterad, [url](#) (Hämtad 2021-06-10)

¹⁵³ Freedom House, *Freedom in the World 2019 - Gaza Strip*, 2019-02-04, [url](#) (Hämtad 2021-03-29)

¹⁵⁴ Al Jazeera, *In Pictures: Egypt-Gaza Rafah border crossing opens for 3 days*, 2020-08-12, [url](#) (Hämtad 2021-03-24); France 24, *Egypt opens Gaza border crossing 'indefinitely'*, 2021-02-09, [url](#) (Hämtad 2021-03-24)

Bild 7: antal personer som passerat under januari 2020 t.om. maj 2021 i tusental samt antalet in- och utresor 2020

Källa: OCHA¹⁵⁵

Den 9 februari 2021 öppnade Egypten Rafah tillsvidare, fem dagar i veckan, vilket tydligt syns i grafen till vänster ovan i form av ett markant ökat personer i rörelse via Rafah.¹⁵⁶ Palestinska ambassaden angav att det skedde som ett resultat av bilaterala samtal i Kairo mellan det palestinska och egyptiska ledarskapet för att underlätta passagen av palestinier till och från Gaza. Det skedde också efter att samtal hållits mellan Fatah och Hamas i Kairo där parterna enats om att respektera och acceptera resultatet av parlaments- och presidentvalen som ska äga rum 22 maj respektive 31 juli 2021.¹⁵⁷ Gränsen ska i och med detta vara öppen i mycket större utsträckning jämfört med öppettiderna tre till fyra dagar i veckan som rådde före pandemin.¹⁵⁸

Personer som vill återvända frivilligt till Gaza får transitera via Egypten om denne har giltiga handlingar för att kunna komma in i Gaza. För detta krävs ett palestinskt PA-utfärdat pass, eller giltigt ID-kort med Gaza-registrering. Palestinier utan dessa dokument kan således inte resa in i Gaza. Detta gäller t.ex. statslösa palestinier med 00-pass och resedokument utfärdade i andra länder. Dessa personer finns inte upptagna i det palestinska befolkningsregistret och ges av Israel inte rätten att komma in i Palestina.¹⁵⁹ I dagsläget krävs även att personen tar ett PCR-test som inte är äldre än 72 timmar före avresa till Egypten, för att påvisa att personen som reser in inte har en aktiv covid-19-smitta.¹⁶⁰

När en återvändande palestinier anlänt på flygplatsen i Kairo sätts personen på en buss som reser genom Sinai till Rafah.¹⁶¹ Resan kan dock vara mödosam med säkerhetskontroller och många militära vägspärrar. En resa från Kairo till Gaza och vice versa borde ta mellan fem till

¹⁵⁵ OCHA, *Gaza crossings: movement of people and goods* (Hämtad 2021-06-10)

¹⁵⁶ OCHA, *Gaza Strip: Snapshot February 2021*, 2021-03-22, [url](#) (Hämtad 2021-03-30)

¹⁵⁷ Al Jazeera, *Egypt 'indefinitely' opens Rafah border crossing with Gaza Strip*, 2021-02-10, [url](#) (Hämtad 2021-03-24)

¹⁵⁸ Times of Israel, *Egypt opens Rafah border crossing with Gaza 'indefinitely'*, 2021-02-09, [url](#) (Hämtad 2021-03-25)

¹⁵⁹ Lifos, Migrationsverket, s. 68; HRW, 2021-01-13

¹⁶⁰ Samtal med Louise Pesamaa, återvändandesambandsman hos gränspolis, placerad i Kairo, 2021-03-09

¹⁶¹ Ibid.

sju timmar men tar avsevärt längre tid, upp till över tolv timmar på grund av alla vägspärrar och nattliga utgångsförbud som kan tvinga passagerare att sova i bussen.¹⁶²

Under den senaste våldseskaleringen var Rafah delvis stängd men på grund av firandet av Eid al-Fitr 12 till 16 maj 2021 men öppnade sedan åter för trafik, dock till en början endast för utresa från Gaza till Egypten.¹⁶³ Under denna period gjordes undantag för ett hundratal skadade som fördes ut via Rafah med ambulans till sjukhus i Sinai.¹⁶⁴ Detta skedde dock efter sju dagars konflikt och större delen av det egyptiska biståndet dröjde till efter att vapenvilan hade ingåtts, vilket de kritiserats för.¹⁶⁵

Trafiken vid gränsövergången ser nu ut att återgå till läget innan konflikten.¹⁶⁶ Inrikesministeriet fortsätter ta emot registreringar för utresa.¹⁶⁷ Gällande procedurer för utresa är det i nuläget oklart om något har förändrats sedan gränsen öppnades mer permanent i februari 2021, jämfört med informationen i den tidigare Lifosrapporten om situationen i Palestina från 2019. Utvecklingen bör därför fortsatt bevakas.

4.3 Analys och bedömning av Rafah

Efter att Rafah stängt på grund av coronarestriktionerna, är gränsen sedan februari 2021 generellt öppen. Om Rafahs håller öppet beror dock framförallt på Egypten och dess politik gentemot de palestinska aktörerna och på Egyptens bedömning av säkerhetsrisken med en öppen, om än väl kontrollerad, gräns.

Egypten var huvudarkitekterna bakom vapenvilan mellan Israel och Hamas 21 maj 2021 och har även vara involverat i att förhandla tidigare vapenvilor. Egyptens relation till både Hamas och Israel är dock ambivalent. Landet har ett nära säkerhetssamarbete med Israel samtidigt som man ofta uttalar starkt kritik mot Israels behandling av palestinier. Det finns även en ambivalens i president Sisis hållning gentemot Hamas på grund av Hamas relation till det muslimska brödraskapet¹⁶⁸, samtidigt som Egypten lättat på restriktionerna kring Rafah och hjälper Gaza med bistånd efter eskaleringen i maj.

Egypten har tidigare bedömt att det utgör en säkerhetsrisk att hålla Rafah öppet och på liknande sätt som Israel upprätthållit rörelserestriktioner för palestinier genom att fullt ut ha kontrollerat palestiniernas in- och utresa från och till Gaza. Detta på grund fruktan att salafistiska grupperingar skulle sprida sig från Gaza till egyptiska Sinai och på så vis förvärra säkerhetssituationen där. Så länge Hamas är i kontroll i Gaza och slår ner på dessa grupperingar är

¹⁶² Lifos, Migrationsverket, s. 66 ff.; OCHA, *Recent trends in Palestinian access from Gaza: Erez and Rafah crossings*, 2018-10-08, [url](#) (hämtad 2019-03-18)

¹⁶³ Sama News, *مصر تفتح معبر رفح مع غزة*, 2021-05-16, [url](#) (Hämtad 2021-06-04); Reuters, *Egypt opens Rafah Crossing early for Palestinians travellers*, 2021-05-16, [url](#) (Hämtad 2021-06-04)

¹⁶⁴ Reuters, 2021-05-16.

¹⁶⁵ Carnegie Middle East Center, Diwan, *Does Cairo Care?*, 2021-05-26, [url](#) (Hämtad 2021-06-04); Egyptian Streets, *Egypt opens Rafah crossing to receive injured Palestinians*, 2021-05-16, [url](#) (Hämtad 2021-06-07)

¹⁶⁶ OCHA; *Escalation in the Gaza Strip, the west Bank and Israel Flash Update #12 covering 12:00 21 May – 12:00 23 May*, 2021-05-23, s. 4, [url](#) (Hämtad 2021-06-07)

¹⁶⁷ Filistin al-A'an, *فلسطين الان، عمل مكتب التسجيل للسفر عبر معبر رفح*, 2021-05-25, [url](#) (Hämtad 2021-06-07)

¹⁶⁸ Den tidigare egyptiske presidenten Morsi dömdes till fängelse för att ha konspirerat med Hamas.

troligen Egyptens bedömning att säkerhetsrisken är tillräckligt liten. Egypten har även låtit bygga en mur utanför Rafah för att blockera tunnlar mellan Gaza och Egypten genom vilka militanta grupperingar ska ha tagit sig.

Den politiska kontexten är därmed komplex. Det gör det svårt att analysera Rafahs status och öppethållande på längre sikt men Migrationsanalys bedömning är att den kommer att fortsätta att vara öppen framgent på i alla fall medellång sikt.

Källförteckning

Elektroniska källor

Al Jazeera, *In Pictures: Egypt-Gaza Rafah border crossing opens for 3 days*, 2020-08-12, <https://www.aljazeera.com/gallery/2020/8/12/in-pictures-egypt-gaza-rafah-border-crossing-opens-for-3-days> (Hämtad 2021-03-24)

Al Jazeera, *Gaza children struggle with studies during COVID-19 lockdown*, 2020-10-16, <https://www.aljazeera.com/news/2020/10/16/gaza-children-struggle-with-studies-during-covid-19-lockdown> (Hämtad 2021-04-26)

Al Jazeera, *Israel blockade inflaming Gaza's COVID-19 crisis: Report*, 2021-02-03, <https://www.aljazeera.com/news/2021/2/3/holdgaza-faces-acute-challenges-amid-rising-covid-cases-report> (Hämtad 2021-03-09)

Al Jazeera, *Egypt 'indefinitely' opens Rafah border crossing with Gaza Strip*, 2021-02-10, <https://www.aljazeera.com/news/2021/2/10/egypt-opens-rafah-border-crossing-with-blockaded-gaza-strip> (Hämtad 2021-03-24)

Al Jazeera, *More arrests in Jerusalem as rockets fired from Gaza*, 2021-04-25, <https://www.aljazeera.com/news/2021/4/25/rockets-fired-from-gaza-towards-israel-amid-arrests-in-jerusalem> (Hämtad 2021-04-28)

Al Jazeera, *More arrests in Jerusalem as rockets fired from Gaza*, 2021-04-25, <https://www.aljazeera.com/news/2021/4/25/rockets-fired-from-gaza-towards-israel-amid-arrests-in-jerusalem> (Hämtad 2021-04-26)

Al Jazeera, *What is behind Israel's targeting of prominent buildings in Gaza?*, 2021-05-19, <https://www.aljazeera.com/news/2021/5/19/what-is-behind-israels-targeting-of-prominent-buildings-in-gaza> (Hämtad 2021-06-04)

Al Monitor, *Hamas' Gaza leader reelected in internal election*, 2021-03-10, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2021/03/yahya-sinwar-re-elected-hamas-gaza-palestine-israel-safa.html> (Hämtad 2021-03-12)

Al Monitor, *Israeli campaign against Gaza further strains already fragile health sector*, 2021-05-21, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/05/israeli-campaign-against-gaza-further-strains-already-fragile-health-sector> (Hämtad 2021-06-09)

Amnesty International, *Israel and Occupied Palestinian Territories 2019*, 2020-02-18, <https://www.ecoi.net/en/document/2025832.html> (Hämtad 2021-03-30)

Amnesty International, *Israel/ OPT: Cycle of impunity leaves civilians once again paying the price amid escalation of hostilities*, 2021-05-12, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/05/israel-opt-cycle-of-impunity-leaves-civilians-once-again-paying-the-price-amid-escalation-of-hostilities/> (Hämtad 2021-06-08)

Arab News, *Virus lockdown brings new misery to long-suffering Gaza*, 2020-08-29, <https://www.arabnews.com/node/1726211/middle-east> (Hämtad 2021-04-26)

Associated Press (AP), *Jerusalem tension triggers Gaza-Israel fire exchange*, 2021-04-25, <https://apnews.com/article/israel-gaza-strip-middle-east-religion-jerusalem-e37ec6fe6f28f254cd617e9b4a206d3e> (Hämtad 2021-04-26)

Associated Press (AP), *More Jerusalem clashes on eve of contentious Israeli parade*, 2021-05-10, <https://apnews.com/article/jerusalem-middle-east-israel-lifestyle-religion-3950be6592d333a429c5cf9202d221d7> (Hämtad 2021-06-04)

Australian National Security, *Palestinian Islamic Jihad*, odaterad, <https://www.nationalsecurity.gov.au/Listedterroristorganisations/Pages/PalestinianIslamicJihad.aspx> (Hämtad 2021-03-10)

BBC News, *How kites and balloons became militant weapons*, 2018-07-12, <https://www.bbc.com/news/av/world-middle-east-44743813> (Hämtad 2021-03-30)

BBC News, *Israel kills top Palestinian Islamic Jihad militant in Gaza*, 2019-11-12, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-50386164> (Hämtad 2021-03-29)

BBC News, *Israel-Gaza ceasefire holding despite rocket fire*, 2019-11-14, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-50414810> (Hämtad 2021-06-03)

BBC News, *Israel-Gaza sees surge of cross-border violence*, 2020-02-24, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-51608786> (Hämtad 2021-03-10)

BBC News, *Israel warns of Gaza escalation over balloon and rocket attacks*, 2020-08-21, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-53833280> (Hämtad 2021-03-30)

BBC News, *ICC opens 'war crimes' investigation in West Bank and Gaza*, 2021-03-03, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-56249927> (Hämtad 2021-03-30)

BBC News, *East Jerusalem clashes leave over 100 injured*, 2021-04-23, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-56854275> (Hämtad 2021-06-02)

BBC News, *Israel Gaza conflict: Netanyahu says strikes to 'continue at full force'*, 2021-05-16, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-57131272> (Hämtad 2021-06-03);

BBC News, *'His death is a catastrophe': Gaza doctors mourn specialist killed in air strike*, 2021-05-20, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-57148580> (Hämtad 2021-06-04)

BBC News, *Israel-Palestinian conflict: Aid arrives in Gaza as ceasefire holds*, 2021-05-22, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-57208911> (Hämtad 2021-06-09)

BBC News, *The dilemma of rebuilding Gaza without rearming Hamas*, 2021-06-10, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-57396819> (Hämtad 2021-06-14)

Bram Wispelwey and Yasser Abu Jamei, "The Great March of Return: Lessons from Gaza on Mass Resistance and Mental Health", I *Health and Human Rights Journal*, Volume 22/1, juni 2020, s. 179 – 186, <https://www.hhrjournal.org/2020/06/the-great-march-of-return-lessons-from-gaza-on-mass-resistance-and-mental-health/> (Hämtad 2021-06-03)

Britannica, *Gaza Strip – Introduction and Quick Facts* samt *Geography*, 2020-09-10, <https://www.britannica.com/place/Gaza-Strip> (Hämtad 2021-03-08)

Britannica, *Gaza Strip – Conflict with Israel*, 2020-09-10, https://www.britannica.com/place/Gaza-Strip_ (Hämtad 2021-03-08)

Carnegie Middle East Center, Diwan, *Does Cairo Care?*, 2021-05-26, <https://carnegie-mec.org/diwan/84616> (Hämtad 2021-06-04)

CNBC, *Israel airstrikes kill 33 Palestinians, rockets fired from Gaza*, 2021-05-16, <https://www.cnn.com/2021/05/16/israel-air-strikes-kill-33-palestinians-rockets-fired-from-gaza.html> (Hämtad 2021-06-04)

CNN, *Israel-Gaza violence: 600 rockets fired from Gaza, Israel responds with airstrikes*, 2019-05-05, <https://edition.cnn.com/2019/05/05/middleeast/israel-airstrikes-gaza-rockets-intl/index.html> (Hämtad 2021-03-30)

CNN, *Israel launches airstrikes after rockets fired at Jerusalem from Gaza*, 2021-05-11, <https://edition.cnn.com/2021/05/10/middleeast/jerusalem-clashes-monday-intl/index.html> (Hämtad 2021-05-12)

Commissariat Général Aux Réfugiés et aux Apatrides (CGRS), *COI Focus, Territoire Palestinien - Gaza Situation Sécuritaire*, 2020-10-05, https://www.cgrr.be/sites/default/files/rapport-coi_focus_territoire_palestinien_-_gaza_situation_securitaire_20201005.pdf (Hämtad 2021-03-09)

Dagens Nyheter (DN), *Kravallerna sprider sig till Gaza och Västbanken*, 2021-04-24, <https://www.dn.se/varlden/kravallerna-sprider-sig-till-gaza-och-vastbanken/> (Hämtad 2021-04-27)

DN, *Israel förbereder sig för fler attacker från Gaza*, 2021-05-12, <https://www.dn.se/varlden/israel-forbereder-sig-for-fler-attacker/> (Hämtad 2021-06-04)

DN, *Många döda efter nattens attacker i Gaza*, 2021-05-12, <https://www.dn.se/varlden/manga-doda-efter-nattens-attacker-i-gaza/> (Hämtad 2021-05-12)

Deutsche Presse-Agentur (DPA) International, *UN to investigate possible war crimes during Israel-Gaza escalation*, 2021-05-27, [UN to investigate possible war crimes during Israel-Gaza escalation | dpa International \(dpa-international.com\)](https://www.dpa-international.com/un-to-investigate-possible-war-crimes-during-israel-gaza-escalation/) (Hämtad 2021-06-08)

Egypt Independent, *Reconstruction begins in Gaza Strip as Egyptian crews remove rubble*, 2021-06-06, <https://www.egyptindependent.com/reconstruction-begins-in-gaza-strip-as-egyptian-crews-remove-rubble/> (Hämtad 2021-06-09)

Egyptian Streets, *Egypt opens Rafah crossing to receive injured Palestinians*, 2021-05-16, <https://egyptianstreets.com/2021/05/16/egypt-opens-rafah-crossing-to-receive-injured-palestinians/> (Hämtad 2021-06-07)

El-Khodary, Basel, Samara, Muthanna och Askew, Chris, "Traumatic Events and PTSD Among Palestinian Children and Adolescents: The Effect of Demographic and Socioeconomic Factors", i *Front Psychiatry*, 2020:11:4, <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2020.00004/full> (Hämtad 2021-04-26)

- Euronews, *Israeli warplanes strike Gaza in retaliation for failed rocket attack*, 2020-12-26, <https://www.euronews.com/2020/12/26/israeli-warplanes-strike-gaza-in-retaliation-for-failed-rocket-attack> (Hämtad 2021-03-25)
- Filistin al-A'an, فلسطين الان, تنويه بخصوص عمل مكتب التسجيل للسفر عبر معبر رفح, 2021-05-25, paltimeps.ps (Hämtad 2021-06-07)
- Financial Times, *Homemade Hamas arsenal shakes Israel*, 2021-05-13, <https://www.ft.com/content/0a457f38-d6f6-44ca-81d0-5b168628baaa> (Hämtad 2021-06-07)
- France 24, *Israel, Palestinians wage worst Gaza aerial clashes since 2014 war*, 2018-11-13, <https://www.france24.com/en/20181113-israel-palestinians-wage-gaza-aerial-clashes-2014-war-hamas> (Hämtad 2021-03-25)
- France 24, *Egypt opens Gaza border crossing 'indefinitely'*, 2021-02-09, <https://www.france24.com/en/live-news/20210209-egypt-opens-gaza-border-crossing-in-definitely-1> (Hämtad 2021-03-24)
- France24, *Israeli air strike flattens Gaza building housing AP, Al-Jazeera as violence spirals*, 2021-05-15, france24.com (Hämtad 2021-03-24)
- Freedom House, *Freedom in the World 2019 - Gaza Strip*, 2019-02-04, <https://freedomhouse.org/country/gaza-strip/freedom-world/2019> (Hämtad 2021-03-29)
- Freedom House, *Freedom in the world 2020: Gaza Strip*, 2020-03-04, <https://freedomhouse.org/country/gaza-strip/freedom-world/2020> (Hämtad 2021-03-29)
- Freedom House, *Gaza Strip: Freedom in the World 2021 Country Report*, 2021-03-03, <https://freedomhouse.org/country/gaza-strip/freedom-world/2021> (Hämtad 2021-06-09)
- Freedom House, *West Bank: Freedom in the World 2021 Country Report*, 2021-03-03, <https://freedomhouse.org/country/west-bank/freedom-world/2021> (Hämtad 2021-06-12)
- Gisha, *Closing In – Life and Death in Gaza's Access Restricted Areas*, aug. 2018, http://gisha.org/UserFiles/File/publications/ARA_EN.pdf (hämtad 2021-03-30)
- Gisha, *Surge in COVID cases in the Gaza Strip*, 2021-04-07, <https://gisha.org/updates/12910> (Hämtad 2021-04-21)
- Haaretz, *Gaza Kids Live in Hell: A Psychologist Tells of Rampant Sexual Abuse, Drugs and Despair*, 2017-11-11, <https://www.google.se/amp/s/www.haaretz.com/amp/middle-east-news/palestinians/MAGAZINE-gaza-kids-live-in-hell-a-psychologist-tells-of-sex-abuse-drugs-and-despair-1.5464038> (Hämtad 2021-06-10)
- Haaretz, *Organizers Suspend Gaza Border Protests, Signaling Exploration of Long-Term Truce*, 2019-12-26, <https://www.haaretz.com/middle-east-news/palestinians/.premium-gaza-border-protests-to-stop-until-april-will-resume-on-monthly-basis-group-says-1.8320754> (Hämtad 2021-03-30)

Home Office, *Report of a Home Office Fact-Finding Mission Occupied Palestinian Territories: freedom of movement, security and human rights situation*, mars 2020, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44088> (Hämtad 2021-03-29)

Human Rights Watch (HRW), *World Report 2020: Israel and Palestine – events of 2019*, 2020-01-14, <https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/israel/palestine> (Hämtad 2021-03-23)

HRW, *World Report 2021: Israel and Palestine*, 2021-01-13, <https://www.hrw.org/world-report/2021/country-chapters/israel/palestine> (Hämtad 2021-03-30)

HRW, *Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution*, 2021-04-27, <https://www.hrw.org/report/2021/04/27/threshold-crossed/israeli-authorities-and-crimes-apartheid-and-persecution> (Hämtad 2021-06-08);

HRW, *Q&A: 2021 Hostilities between Israel and Palestinian Armed Groups*, 2021-05-28, <https://www.hrw.org/news/2021/05/28/qa-2021-hostilities-between-israel-and-palestinian-armed-groups>

International Crisis Group, *Rebuilding the Gaza Ceasefire*, 2018-11-16, <https://www.crisis-group.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/israelpalestine/191-rebuilding-gaza-ceasefire> (hämtad 2021-03-19)

International Committee of the Red cross - ICRC, *What does the law say about the establishment of settlements in occupied territory?*, 2010-10-05, <https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/faq/occupation-faq-051010.htm> (Hämtad 2021-06-10)

Middle East Eye, *Palestinians stage 'day of uprising' against normalisation deal between Israel, UAE and Bahrain*, 2020-09-15, <https://www.middleeasteye.net/news/israel-uae-bahrain-deal-palestinians-protest-normalisation> (Hämtad 2021-03-25)

Middle East Institute (MEI), *Disrupting a delicate status quo: The Hamas crackdown on Salafi-jihadists*, 2019-10-22, <https://www.mei.edu/publications/disrupting-delicate-status-quo-hamas-crackdown-salafi-jihadists> (Hämtad 2021-03-10)

Middle East Monitor, 2019-03-28; *US to announce 'deal of the century' after Israel coalition formed*, 2019-04-11, <https://www.middleeastmonitor.com/20190411-us-to-announce-deal-of-the-century-after-israel-coalition-formed/> (hämtad 2019-04-25)

Middle East Monitor, *Gaza halts Great March of Return for three months*, 2019-12-07, <https://www.middleeastmonitor.com/20191227-gaza-halts-great-march-of-return-for-three-months/> (Hämtad 2021-03-30)

Migrationsverket, Lifos, *Situationen i Palestina – Västbanken och Gaza*, 2019-05-22, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=43126> (Hämtad 2021-03-08)

New York Times, *After Years of Quit, Israeli-Palestinian Conflict Exploded. Why Now?*, 2021-05-15, <https://www.nytimes.com/2021/05/15/world/middleeast/israel-palestinian-gaza-war.html> (Hämtad 2021-06-10)

New York Times, *Airstrike Damages Gaza's Only Covid-19 Testing Lab, Officials Say*, 2021-05-18, <https://www.nytimes.com/2021/05/18/world/middleeast/israel-gaza-covid-lab.html> (Hämtad 2021-06-04)

Reuters, *Gaza receives COVID vaccines from UAE, helped by Abbas rival*, 2021-02-21, <https://www.reuters.com/article/health-coronavirus-palestinians-rivals-i-idUSKBN2AL0D3> (Hämtad 2021-03-09)

Reuters, *Israel air strikes kill 42 Palestinians, rockets fired from Gaza*, 2021-05-15, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israel-bombs-amas-gaza-chiefs-home-fighting-enters-seventh-day-2021-05-15/>

Reuters, *Egypt opens Rafah Crossing early for Palestinians travellers*, 2021-05-16, <https://www.reuters.com/world/middle-east/egypt-opens-rafah-crossing-early-palestinian-travellers-sources-2021-05-16/> (Hämtad 2021-06-04)

Sama News, *باتجاه واحد.. مصر تفتح معبر رفح مع غزة*, 2021-05-16, samanews.ps (Hämtad 2021-06-04)

Save the Children, *'Denial of health care outside Gaza is a death trap for children': Save the Children*, 2020-07-29, <https://www.savethechildren.net/news/%E2%80%98denial-healthcare-outside-gaza-death-sentence-children%E2%80%99-save-children> (Hämtad 2021-04-26)

SVT Nyheter, *FN: Brott under striderna i Gaza ska utredas*, 2021-05-27, <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/fn-brott-under-striderna-i-gaza-ska-utredas> (Hämtad 2021-06-08)

The Guardian, *ICC opens investigation into war crimes in Palestinian territories*, 2021-03-30, <https://www.theguardian.com/law/2021/mar/03/icc-open-formal-investigation-war-crimes-palestine> (Hämtad 2021-03-30)

The Guardian, *Israeli police storm al-Aqsa mosque ahead of Jerusalem Day march*, 2021-05-10, <https://www.theguardian.com/world/2021/may/10/dozens-injured-in-clashes-over-israeli-settlements-ahead-of-jerusalem-day-march> (Hämtad 2021-05-12)

The Guardian, *Israel launches airstrikes on Gaza Strip after Hamas rocket attack*, 2021-05-10, <https://www.theguardian.com/world/2021/may/10/hamas-fires-rockets-into-israel-in-dispute-over-jerusalem-mosque> (Hämtad 2021-06-02)

The Meir Intelligence and Terrorism Center, *News of Terrorism and the Israeli Palestinian Conflict (Oct 14-20, 2020)/ Rocket and mortar shell fire*, 2020-10-21, <https://www.terrorism-info.org.il/en/news-of-terrorism-and-the-israeli-palestinian-conflict-october-14-20-2020/> (Hämtad 2021-03-23)

The National, *Schools close in Gaza amid Covid-19 surge*, 2021-04-07, <https://www.thenationalnews.com/mena/schools-close-in-gaza-amid-covid-19-surge-1.1199170> (Hämtad 2021-04-26)

The Jerusalem Post, *13 injured as rockets fired at southern Israel*, 2020-09-16, <https://www.jpost.com/breaking-news/rocket-alert-sirens-sound-across-southern-israel-642391> (Hämtad 2021-03-30)

The Jerusalem Post, *Netanyahu: Gaza terrorists crossed red line with Jerusalem rockets*, 2021-05-10, <https://www.jpost.com/breaking-news/netanyahu-gaza-terrorists-crossed-red-line-with-jerusalem-rockets-667789> (Hämtad 2021-05-12)

The Times of Israel, *Israel deploys snipers, tanks as Palestinians begin protests along Gaza border*, 2018-04-06, <https://www.timesofisrael.com/israel-deploys-snipers-tanks-as-palestinians-begin-protests-along-gaza-border/> (Hämtad 2021-03-10)

The Times of Israel, *Gazan rockets pound Israel in largest-ever single day barrage*, 2018-11-12, <https://www.timesofisrael.com/liveblog-november-12-2018/> (Hämtad 2021-06-10)

The Times of Israel, *Israeli jets strike Hamas in Gaza after armed drone attack*, 2019-09-08, <https://www.timesofisrael.com/israeli-jets-strike-hamas-targets-in-gaza-strip-in-response-to-drone-attack/> (Hämtad 2021-03-25)

The Times of Israel, *Egypt opens Rafah border crossing with Gaza 'indefinitely'*, 2021-02-09, <https://www.timesofisrael.com/egypt-opens-rafah-border-crossing-with-gaza-strip-indefinitely/> (Hämtad 2021-03-25)

The Times of Israel, *Senior IDF commander says Hamas has 30,000 men, 7,000 rockets, dozens of drones*, 2021-02-11, <https://www.timesofisrael.com/senior-idf-commander-says-hamas-has-7000-rockets-dozens-of-drones/> (Hämtad 2021-03-10)

The Times of Israel, *IDF completes underground anti-tunnel barrier surrounding Gaza*, 2021-03-05, [IDF completes underground anti-tunnel barrier surrounding Gaza | The Times of Israel](https://www.timesofisrael.com/idf-completes-underground-anti-tunnel-barrier-surrounding-gaza/) (Hämtad 2021-03-10)

The Times of Israel, *In bid to stem violent protests, police allow crowds at Old City's Damascus Gate*, 2021-04-25, <https://www.timesofisrael.com/after-violent-protests-police-lift-policy-barring-crowds-at-old-city-gate/> (Hämtad 2021-04-28)

The Times of Israel, *Israel said to warn Hamas of major retaliation if rocket fire continues*, 2021-04-26, <https://www.timesofisrael.com/israel-said-to-warn-hamas-of-major-retaliation-if-rocket-fire-continues/> (Hämtad 2021-04-26)

The Times of Israel, *Human Rights Watch lodges 'apartheid' accusation at Israel, which dismisses it*, 2021-04-27, <https://www.timesofisrael.com/human-rights-watch-lodges-apartheid-accusation-at-israel-which-denies-claim/> (Hämtad 2021-06-08)

The Times of Israel, *Gaza terrorists fire hundreds of rockets at Israel; IDF pummels Hamas targets*, 2021-05-11, <https://www.timesofisrael.com/6-israelis-wounded-as-hamas-launches-massive-rocket-barrage-on-ashkelon/> (Hämtad 2021-05-12)

The Times of Israel, *Overnight Hamas barrages kill father and daughter in Lod, woman in Rishon Lezion*, 2021-05-12, <https://www.timesofisrael.com/woman-and-child-killed-in-lod-as-hamas-launches-another-massive-rocket-barrage/> (Hämtad 2021-05-12)

The Times of Israel, *IDF launches waves of strikes against Gaza amid rare pause in rocket attacks*, 2021-05-18, <https://www.timesofisrael.com/idf-launches-waves-of-strikes-against-gaza-amid-rare-pause-in-rocket-attacks/> (Hämtad 2021-06-04)

The Times of Israel, *Dozens hurt, arrested in Old City clash as extremist Jews chant 'Death to Arabs'*, 2021-05-23, <https://www.timesofisrael.com/dozens-hurt-at-old-city-clash-as-extremist-jews-march-chanting-death-to-arabs/> (Hämtad 2021-05-12)

The Times of Israel, *'Guardian of the Walls' wasn't the resounding victory the IDF had hoped for*, 2021-05-23, <https://www.timesofisrael.com/guardian-of-the-walls-wasnt-the-resounding-victory-the-idf-had-hoped-for/> (Hämtad 2021-06-04)

The Washington Institute, *The New Triangle of Egypt, Israel, and Hamas*, 2014-01-17, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/new-triangle-egypt-israel-and-hamas> (Hämtad 2021-0614)

The Washington Post, *Israeli airstrikes kill 42 in Gaza as Biden, regional partners push for cease-fire*, 2021-05-16, <https://www.washingtonpost.com/world/2021/05/16/predawn-israeli-air-strikes-kill-23-gaza-biden-regional-partners-urge-cess-fire/> (Hämtad 2021-06-03)

UNICEF, *State of Palestine – Child Protection*, odaterad, <https://www.unicef.org/sop/what-we-do/child-protection> (Hämtad 2021-04-22)

UNICEF, *State of Palestine - Humanitarian Situation Report, End of Year 2020*, 2021-01-20, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNICEF%20State%20of%20Palestine%20Humanitarian%20Situation%20Report%20-%20End%20of%20Year%202020.pdf> (Hämtad 2021-04-22)

UNICEF, *Children bear brunt of violence in Gaza*, 2021-05-21, <https://www.unicef.org/stories/children-bear-brunt-violence-gaza> (Hämtad 2021-06-10)

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) – occupied Palestinian territory, *Gaza Strip: Critical Humanitarian Indicators/Protection*, odaterad, <https://www.ochaopt.org/page/gaza-strip-critical-humanitarian-indicators> (Hämtad 2021-03-22)

OCHA, *Data on casualties / Israeli fatalities*, odaterad, <https://www.ochaopt.org/data/casualties> (Hämtad 2021-03-22)

OCHA, *Data on casualties / Israeli injuries*, odaterad, <https://www.ochaopt.org/data/casualties> (Hämtad 2021-03-22).

OCHA, *Data on casualties / Palestinian fatalities*, odaterad, <https://www.ochaopt.org/data/casualties> (Hämtad 2021-03-22)

OCHA, *Data on casualties / Palestinian injuries*, odaterad, <https://www.ochaopt.org/data/casualties> (Hämtad 2021-03-22)

OCHA, *Gaza crossings: movement of people and goods*, odaterad, <https://www.ochaopt.org/data/crossings> (Hämtad 2021-06-10)

OCHA, *Gaza Strip: Critical Humanitarian Indicators/Protection*, odaterad, <https://www.ochaopt.org/page/gaza-strip-critical-humanitarian-indicators> (Hämtad 2021-03-23)

OCHA, *Recent trends in Palestinian access from Gaza: Erez and Rafah crossings*, 2018-10-08, <https://www.ochaopt.org/content/recent-trends-palestinian-access-gaza-erez-and-rafah-crossings> (hämtad 2019-03-18)

OCHA, *Child labour increasing in Gaza*, 2019-05-14, <https://www.ochaopt.org/content/child-labour-increasing-gaza> (Hämtad 2021-06-10)

OCHA, *Two years on: people injured and traumatized during the "Great March of Return" are still struggling*, 2020-04-06, <https://www.ochaopt.org/content/two-years-people-injured-and-traumatized-during-great-march-return-are-still-struggling> (Hämtad 2021-06-10)

OCHA, *Gaza Strip: Snapshot, December 2020*, 2021-01-22, <https://www.ochaopt.org/content/gaza-strip-snapshot-december-2020> (Hämtad 2021-03-30)

OCHA, *Gaza Strip: Snapshot, January 2021*, 2021-03-01, <https://www.ochaopt.org/content/gaza-strip-snapshot-january-2021> (Hämtad 2021-03-30)

OCHA, *Protection of Civilians Report, 2 - 15 March 2021*, 2021-03-19, <https://www.ochaopt.org/poc/2-15-march-2021> (Hämtad 2021-03-22)

OCHA, *Gaza Strip: Snapshot February 2021*, 2021-03-22, <https://www.ochaopt.org/content/gaza-strip-snapshot-february-2021> (Hämtad 2021-03-25)

OCHA, *Escalation in the Gaza Strip, the West Bank and Israel - Flash Update #5 as of 12:00 15 May 2021*, 2021-05-15, <https://www.ochaopt.org/content/escalation-gaza-strip-west-bank-and-israel-flash-update-5-1200-15-may-2021> (Hämtad 2021-06-03)

OCHA, *Escalation in the Gaza Strip, the West Bank and Israel - Flash Update #8 as of 12:00, 18 May 2021*, 2021-05-18, <https://www.ochaopt.org/content/escalation-gaza-strip-west-bank-and-israel-flash-update-8-1200-18-may-2021> (Hämtad 2021-06-04)

OCHA, *Escalation in the Gaza Strip, the West Bank and Israel - Flash Update #12 covering 12:00 21 May – 12:00 23 May*, 2021-05-23, <https://www.ochaopt.org/content/escalation-gaza-strip-west-bank-and-israel-flash-update-12-covering-1200-21-may-1200-23-may> (Hämtad 2021-06-14)

OCHA, *Response to the escalation in the oPt - Situation Report No. 1 (21-27 May 2021)*, 2021-05-27, <https://www.ochaopt.org/content/response-escalation-opt-situation-report-no-1-21-27-may-2021> (Hämtad 2021-06-04)

OCHA, *Protection of Civilians Report - 24-31 May 2021*, 2021-06-04, <https://www.ochaopt.org/poc/24-31-may-2021> (Hämtad 2021-06-04)

OCHA, *West Bank: Escalation of Violence 13 April - 21 May 2021*, 2021-06-06, <https://www.ochaopt.org/content/west-bank-escalation-violence-13-april-21-may-2021> (Hämtad 2021-06-07)

OCHA, *Protection of Civilians Report: 1-14 June 2021*, 2021-06-18, <https://www.ochaopt.org/poc/1-14-june-2021> (Hämtad 2021-06-18)

United States Department of States (USDOS), *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Israel, Golan Heights, West Bank, and Gaza - West Bank and Gaza*, 2019-03-13, <https://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2018/nea/289211.htm> (Hämtad 2021-03-30)

USDOS, *Israel, West Bank and Gaza 2019 Human Rights Report*, 2020-03-02, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/03/ISRAEL-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> (Hämtad 2021-03-23)

USDOS, *2020 Country Reports on Human Rights Practices: West Bank and Gaza*, 2021-05-12, <https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/israel-west-bank-and-gaza/west-bank-and-gaza/> (Hämtad 2021-06-08)

Utrikespolitiska Institutet (UI), Landguiden (betaltjänst), *Palestina*, odaterad, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/palestina/> (Hämtad 2021-03-23)

UI, Landguiden (betaltjänst), *Palestina – Geografi och klimat*, 2020-01-28, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/palestina/geografi-och-klimat/> (Hämtad 2021-03-08);

UI, Landguiden (betaltjänst), *Palestina – Kalendarium*, 2020-08-31, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/palestina/kalendarium/> (Hämtad 2021-03-23)

UI, Landguiden (betaltjänst), *Palestina – Kalendarium*, 2021-02-09, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/palestina/kalendarium/> (Hämtad 2021-03-23)

UI, Landguiden (betaltjänst), *Palestina – Modern historia*, 2021-02-24, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/palestina/modern-historia/> (Hämtad 2021-03-08)

Vox, *Israel-Gaza ceasefire: Gaza's humanitarian crisis isn't over*, 2021-05-21, <https://www.vox.com/2021/5/21/22440537/gaza-fighting-humanitarian-crisis> (Hämtad 2021-06-12)

Wall Street Journal, *With Iranian Help, Hamas Builds 'Made in Gaza' Rockets and Drones to Target Israel*, 2021-05-21, <https://www.wsj.com/articles/with-iranian-help-hamas-builds-made-in-gaza-rockets-and-drones-to-target-israel-11621535346> (Hämtad 2021-06-14)

World Bank, *West Bank and Gaza - Assistance Strategy for the period FY18-21*, <http://documents.worldbank.org/curated/en/339871512568083583/West-Bank-and-Gaza-Assistance-Strategy-for-the-period-FY18-21> (Hämtad 2021-04-19)

World Vision International, *Analysis on Child Protection Situation in the West Bank on the International Day of Innocent Children Victims of Aggression 2020 - Jerusalem–West Bank–Gaza*, 2020-06-08, <https://www.wvi.org/stories/jerusalem-west-bank-gaza/analysis-child-protection-situation-west-bank-international-day> (Hämtad 2021-06-10)

Otryckta källor

Samtal med EUBAM Rafah, Tel Aviv, 2019-02-12

Samtal med Louise Pesamaa, återvändandesambandsman hos gränspolisen, placerad i Kairo,
2021-03-09

E-postkonversation med Gisha, 2021-04-04 och 2021-04-11